

د پېښورگ عامه ښوونځي – د زده‌کوونکو څخه د ملاتړ او د ښوونځي د مثبت کلتور لارښود
د ۲۰۲۵م څخه تر ۲۰۲۶م پورې تعليمي کال

په پېښورگ عامه ښوونځيو کې زموږ ژمنتيا دا ده چې د ټولني له خلکو سره په گډه داسې يو ښوونيز چاپېريال رامنځته کړو چې هم د زده‌کوونکو او د ښوونځي د کارکوونکو لپاره خوندي وي او هم په متقابل درناوي، احترام او هرکلي باندې مېنأ وي. د ۲۰۲۴ – ۲۰۲۵ د زده‌کوونکو د چلند په مقررې کې به تاسو د گډو ژمنو، د زده‌کوونکو د حقونو، د زده‌کوونکو لپاره د ملاتړونو او خدماتو په اړه معلومات ومومئ چې د زده‌کړې په لاره کې شته خنډونه له منځه وړي، او همدارنگه پدې مقررې کې د ښوونځي د چلند اصول او مقررات روښانه شوي دي.

د ژبې مرسته

که مو د انگليسي څخه پرته په بله کومه ژبه کې دې لارښود يا نورو اسنادو ته اړتيا درلوده، مهرباني وکړئ د دويمې ژبې د زده‌کړې (ESL) څانگې سره په 412-529-3620 شميرې اړيکه ونيسئ. د کومې کورنۍ غړي په انگليسي باندې نه پوهېږي، نو کولای شي 412-529-6463 ته زنگ ووهي او د خپلو اړتياوو له مخې په خپله خوښه ژبه کې ددې اسنادو غوښتنه وکړي، او که اړتيا وي د ژباړون مرسته هم ترلاسه کولی شي.

Español

Para obtener copias en idiomas distintos del inglés, por favor, póngase en contacto con el Departamento de Inglés como Segundo Idioma (ESL) al 412-529-3620. Si una familia que no habla Inglés tiene preguntas o le gustaría un intérprete, pueden llamar a 412-529-6463 y solicitar los documentos en el idioma que prefieran.

العربيّة

412 529-3620 بلع ټيناث ټغلاک ټيزيلجنلا ټغلا ټراداب لاصتالا بجري، ټيزيلجنلا ريغ برخا ټاغلب حسن بلع لوصحل ل اهنولصفي ټيلا ټغلاب ټنائو بلطو 412-529-6463 ب لاصتالا مهنکمي، مچرتم بلا ټجاح يف وأ ټلئسا ټيزيلجنلا ټغلاب ټملکتم ريغلا رسالا بدل ناک اذ ا

नेपाली

अङ्ग्रेजी बाहेक अ भाषाह मा ितिलिपह का लागि, कृपया अङ्ग्रेजीको पमा दो ो भाषा (ESL) िवभागलाई 412-529-3620 मा स क गनुहोस्। यदि अङ्ग्रेजी नबो ने प रवारसँग ह छन् वा दोभाषे चाहनु छ भने, उहाँह ले 412-529-6463 मा फोन गन स ु छ र आफू लाई मनपन भाषामा कागजातह अनुरोध गन स ु छ।"

پ ټو

"د ان ل پرته ه نورو ژو د اپ انول اړه، مه اوک ئ ان ل دو ژ ه ټو ه (ESL) ان ه ه 3620-529-412 اړکه ون . که د ان ل پرته د کو ژ و ون کور پو نت ولري ا ژاړون غواړي، نوی کو 412-529-6463 ته زن وو او د خ خو ه ژه د اسنادو غو نه وک ي.

Kiswahili

Kwa nakala za lugha zingine ambazo si Kiingereza, tafadhali wasiliana na Idara ya Kiingereza kama Lugha ya Pili (ESL) namba ni 412-529-3620. Ikiwa familia isiyozungumza Kiingereza ina maswali au ingependa huduma za mkalimani, wanaweza kupiga simu kwa 412-529-6463 na kuomba hati hizo katika lugha wanayopendelea.

O'zbekcha

Ingliz tilidan boshqa tillardagi nusxalarni olish uchun 412-529-3620 raqami orqali Ingliz tilini ikkinchi til sifatida o'qish (ESL) bo'limiga murojaat qiling. Agar ingliz lida so'zlashmaydigan oilalarda savollar bo'lsa yoki ularga tarjimon kerak bo'lsa, 412-529-6463 raqamiga telefon qilib, hujjatlarni o'zlari afzal ko'rgan lida berilishini so'rashi mumkin.

لړليک

- د مهمو اصطلاحاتو لنډ لارښود مخ 2.
- د تبعيض پر ضد اعلاميې مخ 3.
- د لفظي ځوروني څخه اجتناب مخ 5.
- د خونديتوب د راپور ورکولو پروگرام (Safe2Say) مخ 7.
- د زده کوونکو حقونه مخ 7.
- د ښوونځي د ټولني د غړو مسؤليتونه او ژمنتياوي مخ 9.
- د زده کوونکو او د ښوونځي د کلتور او فضا لپاره گډ مسؤليت مخ 9.
- د ښوونځي د فضا، کلتور، او کرنو بدلونونه مخ 10.
- د رغيزې کرنلاري (Restorative Practices) مخ 10.
- د مثبت چلند د ملاتړ او مداخلې تگلاري مخ 10.
- د ټولنيزه او عاطفي زده کړه مخ 12.
- د رواني او رفتاري روغتيا ملاتړونه مخ 12.
- د هغه زده کوونکو ملاتړونه چې د جنسيت په پېژندنه او ځان څرگندونه کې ځانگړي اړتياوي مخ 13.
- د ښوونځي د ټولنيزو کارکوونکو دنده مخ 14.
- د ښوونځي د مشاور دنده مخ 14.
- د ښوونځي د امنيتي کارکوونکو دنده مخ 14.
- د حاضرې تگلاره مخ 15.
- د لباس (کاليو) اصول مخ 18.
- د بس اصول مخ 19.
- نوري سرچينې مخ 19.
- د زده کوونکو د چلند اصول، تعريفونه او د سرغړونو کچې مخ 19.
- د نرسري څخه تر 5 ټولگي زده کوونکو او د 6 څخه تر 12 ټولگي د زده کوونکو د سرغړونو د کچې لارښودونه مخ 21.
- له ټولگي څخه د ايسټلو کرنلاري مخ 21.
- له ښوونځي څخه د ايسټلو کرنلاري مخ 21.
- د بديلو زده کړو ځای پر ځای کول مخ 26.
- د معيوبو زده کوونکو د نظم او ډيسپلين تگلاره مخ 22.
- د زده کوونکو د روغتيا او خونديتوب کرنلاري مخ 27.

ټول هغه اصطلاحات چې بايد وپېژندل شي – لنډ لارښود	
IDEA: د معلومات لرونکو زده کوونکو د زده کړي قانون (هغه قانون چې د ځانگړو اړتياوو لرونکو زده کوونکو د حقونو ملاتړ کوي)	PPS: د پېټسبورگ عامه ښوونځي
NOREP: د سپارښتل شوي زده کړي د ځای پر ځای کولو خبرتيا – هغه رسمي ليک چې ښوونځي يې کورنۍ ته ورکوي ترڅو د زده کوونکي د ځانگړي پروگرام يا ځانگړي زده کړي د ځای په اړه معلومات ورکړي او د هغوی موافقه ترلاسه کړي.	RP: رغيزې کرنلاري (هغه لاري چاري چې د شخړو د هواري او د ښه زده کړيز چاپيريال د رامنځته کولو لپاره کارېږي)
PWN: له مخکې ليکلي خبرتيا (د ښوونځي رسمي ليک چې کورنۍ ته د زده کوونکي د زده کړي د بدلون په اړه خبر ورکوي)	PBIS: د مثبت چلند د ملاتړ او اصلاح تگلاره (د زده کوونکو د ښه چلند د هڅونې او ستونزو د کمولو لپاره ځانگړې لاره)
FBA: د چلند د دندې ارزونه (يو ډول ارزونه چې د زده کوونکي د ستونزمن چلند اصلي لامل معلوموي)	SAIC: د ښوونځي د حاضرې د ښه والي غونډه (کله چې زده کوونکي ډېر غير حاضر وي، ښوونځي او کورنۍ گډه ناسته کوي)
DOH: د روغتيا وزارت	SAIP: د ښوونځي د حاضرې د ښه والي پلان (يو ليکلی پلان چې د زده کوونکي د دوامداره حاضرې لپاره جوړېږي)
PDE: د پنسلوانيا د ښوونې او روزني اداره	CYF: د ماشومانو، ځوانانو او کورنيو دفتر (هغه اداره چې د ماشومانو او کورنيو ملاتړ کوي)
IEP: د زده کوونکي ځانگړي زده کړيز پروگرام (يو ليکلی پلان چې د ځانگړو اړتياوو لرونکي زده کوونکي لپاره جوړېږي)	AEDY: د بي تهذيبه زده کوونکو لپاره بديله زده کړه (د هغو زده کوونکو لپاره ځانگړي ښوونيز پروگرامونه چې د عادي ټولگي نظم گډوډي)
ATOD: د الکول، سگريټ (تنباکو) او نورو نشه يي موادو د مخنيوي پروگرام	
هممهاله زده کړه: هغه زده کړه چې ښوونکي او زده کوونکي په يو وخت کې له يو بل سره خبرې او گډون کوي	

<p>غیر هممهاله زده کره: هغه زده کره چې زده کوونکي مواد په خپل وخت لولي او کارونه په خپل رفتار ترسره کوي، پرته له دې چې ټول په یو وخت کې سره گډون وکړي</p>	
---	--

د هر ډول تبعیض پر ضد خبرتیا

پیتسبورگ عامه ښوونځي ټول پروگرامونه او فعالیتونه د توکم، رنگ، عمر، عقیده، مذهب، جنس، جنسي هویت یا څرگندونه، جنسي تمایل، نژاد، اصلیت، واده، حمل یا معلولیت په اساس پرته له کوم توپیر وړاندې کوي. د ښوونځي له خوا تمویل شوي ټول پروگرامونه او فعالیتونه باید د ایالتي او فدرالي قوانینو سره سم په مساوي ډول ټولو زده کوونکو ته برابر وړاندې شي. د تعلیمي حوزې د تبعیض ضد تگلارو په اړه د نورو معلوماتو ترلاسه کولو، د سرغړونې د راپور ورکولو یا د شکایت د ثبت لپاره، مهرباني وکړئ د ولسوالی Title IX د تطبیق مسؤل یا ټاکل شوي نماینده سره اړیکه ونیسی.

د Title IX د تطبیق مسؤل:

ډاکټر کیمبرلي کروز

پیتسبورگ عامه ښوونځي

341 S. Bellefield Avenue | Pittsburgh, PA 15213

برېښنالیک: TitleIXComplianceOfficer@pghschools.org

پیتسبورگ عامه ښوونځي زده کوونکي د ځورونې او تبعیض څخه ساتنې ته ژمن دی. لاندې هغه معلومات دي چې زده کوونکي او کورنۍ یې باید د Title IX او خپلو حقونو په اړه پری پوه شي:

A. Title IX یو فدرالي قانون دی چې ټول زده کوونکي د جنسیت پر بنسټ له هر ډول تبعیض څخه ساتي؛ پدې کې جنسي ځورونه هم شامله ده.

a. د هغو کړنو بېلگې چې کېدای شي د Title IX یا د ولسوالی د اصولو خلاف وي:

- i. د بل چا سره ناغوښتل شوی یا نامناسب فزیکي تماس.
- ii. د بل چا د بدن یا ظاهري بڼې په اړه جنسي تبصرې، توکي، یا حرکتونه.
- iii. د جنسي اوازو خپرول یا شریکول.
- iv. د ځانگړي جنسیت له امله د فعالیتونو یا فرصتونو څخه د یو زده کوونکي محرومول.

B. Title IX د زده کوونکو او کورنیو حقونه او مسؤلیتونه

a. د زده کوونکو حقونه:

- i. په یو خوندي او درناوي لرونکي ښوونیز چاپیریال کې زده کړه کول.
- ii. پرته له دې چې د سره توپیریز چلند وشي، له پامه وغورځول شئ یا مجازات شئ، د خپلو اندېښنو په اړه راپور ورکول.
- iii. د ارتیا پر مهال ملاتړ ترلاسه کول، لکه د مهالویش بدلون، د ښوونکي/مدیر څارنه، یا مشورتي خدمتونه.

b. د کورنیو مسؤلیتونه:

- i. له خپلو ماشومانو سره د سالمو حدودو، د درناوي چلند، او رضایت په اړه خبرې کول.
- ii. خپلو ماشومانو ته هڅونه کول چې که کوم څه غلط یا د اندېښني وړ ورته ښکاري، سمدستي یې په اړه راپور ورکړي.

C. د Title IX د راپور ورکولو د بهیر په اړه پوهیدل

کله چې تاسو راپور ورکوئ څه پېښیږي: د Title IX لارښود

راپور او ملاتړ
راپور ورکول کوي.
د Title IX ملاتړ لارښوونکي سره اړیکه نیسي، د عادلانه حقوق تشریح کوي او ملاتړ وړاندې کوي.

رسمي شکایت (Formal Complaint)
که زده کوونکي وغواړي، کولی شي یو رسمي شکایت ثبت کړي څو پروسه پیل شي.

استیناف (Appeal)
که څوک د پایلي سره موافق نه وي، د شکوي د لیکلې او نه منلې د استیناف غوښتنه کولی شي.

پریکړه (Decision)
او اوسنۍ پریکړه کولی شي د پاتې دواړو اړخونو لخوا وروستی پریکړه کوي.

پلټنه (Investigation)
پلټونکي له اړوندو کسانو سره مرستی کوي، شواهد راټولوي، او تفتیش شریکوي.

D. له چا سره بايد تماس ونيسي:

a. که کوم څه نارامه کړي يئ، د نا امنی احساس کوئ او يا هم درته بي احترامی شوي وي، لومړی د خپل ښوونځي مدير يا مرستيال مدير ته خبر ورکړئ.

E. لدې وروسته څه پېښيري:

a. د Title IX دفتر به له تاسو سره د ښوونځي د برېښنالیک له لارې تماس ونيسي ترڅو د پېښې په اړه در سره خبرې وکړي ترڅو پدې پوه شئ چې د پېښې په اړه کوم گامونه اخيستلی شئ او کوم اختياريونه لري؛ هغوی به تاسو ته د موجودو مرستو په اړه هم معلومات درکړي، په تاسې باند هېڅ ډول فشار نشته، يوازي ملاتړ او مرسته در سره کوي.

b. هغه ممکنه مرستي او ترتيبات چې برابرېدای شي:

- i. ستاسو د ټولگي مهالویش يا د غرمې د لنډې وقفي وخت بدلول.
- ii. د ښوونځي له مشاور يا ټولنيز کارکوونکي څخه د مرستي او مشورې غوښتنه کول.
- iii. د ښوونځي د کارکوونکو لنډې او منظمې ليدنې/پوښتنې تر څو داد تر لاسه شي چې تاسو ځان خوندي او آرام احساسوئ.
- iv. نور ځانگړي ملاتړونه چې ستاسو د اړتياوو او حالاتو مطابق برابرېږي.

د مخنيوي زده کړه او روزنه

د کورنيو د ملاتړ او پوهاوي لپاره، د ولسوالی په رسمي ويبپاڼه کې يوه عمومي ویدیو شتون لري چې د ولسوالی د مخنيوي زده کړو لړۍ تشریح کوي او د ولسوالی پالیسي، Title IX او د ایالت لارښوونو سره مطابقت لري. کورنی هڅول کېږي چې دغه ویدیو وگوري او دا مهمې خبرې د کور په چاپیریال کې هم له خپلو بچيو سره ترسره کړي. کورنيو ته سپارښتنه کېږي چې دغه ویدیو وگوري او دې ته په ورته مهمو خبرو آترو باندې په خپلو کورونو کې هم مباحثه وکړي.

د Title VI خبرتيا

د تعليمي حوزې تگلاره دا ده چې د ۱۹۶۴م د مدني حقونو د قانون د Title VI له ټولو برخو سره بشپړ مطابقت وساتي. د Title VI له مخې هېڅوک بايد د خپل نژاد، رنگ يا ملي اصل (قوميت) له امله له کوم پروگرام، فعاليت، يا د ولسوالی له کوم خدمت څخه محروم نشي، پدې پروگرامونو کې د گډون څخه ونه ایستل شي، د گټې اخيستني حق ترې وانخيستل شي، يا په بله هره بڼه له توپيري چلند سره مخ نه شي.

د 504مې مادې/ADA خبرتيا

پیتسبورگ عامه ښوونځي (Pittsburgh Public Schools) دلته خبر ورکوي چې د تعليمي حوزې تگلاره دا ده چې د ۱۹۷۳م د بیا رغونې د قانون (Rehabilitation Act) د 504مې مادې له ټولو غوښتنو سره بشپړ مطابقت وساتي. دغه ماده هغو کسانو ته د توپيري چلند پر وړاندې قانوني ساتنه برابروي چې د معلولیت سره مخ وي. زده کوونکي په ښوونیز چاپیریال کې د 504مې مادې د مدني حقونو تر خونديتوب لاندې راځي. د قانون او اړوندو مقرراتو له مخې، په هغو ټولو عامه او خصوصي ښوونځيو کې چې په مستقیمه يا هم غیر مستقیمه توگه د فدرال لخوا تمویلېږي، د معلولیت پر بنسټ هر ډول توپيري چلند پکې منع دی. هغه زده کوونکي چې د معلولیت لرونکي په توگه ارزول شوي وي، د 504مې مادې پر بنسټ د ځانگړو آسانتياوو (Accommodation) مستحق کېدای شي. د 504مې مادې موخه دا ده چې معلولیت لرونکو زده کوونکو ته د عمومي زده کړې په چاپیریال کې برابر لاسرسی او عادلانه شرایط ډاډمن کړي؛ دا ټولې آسانتياوې د “504 Accommodation Plan” له لارې عملي کېږي، خو د هغوی لپاره د زده کړې زمینه مساعده کړي. د 504مې مادې د آسانتياوو لپاره د مستحق کېدو په موخه، زده کوونکي بايد لومړی و ارزول شي او د همدغه مادې د پېژندنې له معیارونو سره برابر ثابت شي. هر هغه زده کوونکي چې د ارزونې پر بنسټ د رواني يا فزيکي معلولیت لرونکي وپېژندل شي، او دا معلولیت يې د ژوند له يوه يا څو مهمو فعالیتونو سره د پام وړ خنډ رامنځته کړي، د 504مې مادې د Accommodation Plan حق لري.

د هر ډول خوروني (Bullying) پر وړاندې بندیز

پیتسبورگ عامه ښوونځي دې ته ژمن دي چې ټولو زده کوونکو او کارکوونکو ته یو خوندي، مثبت او درناوی لرونکی چاپیریال برابر کړي، چې له فزيکي او لفظي خوروني څخه پاک وي. فزيکي او لفظي خورونه د وېرې او وهم فضا رامنځته کوي، د زده کړې لپاره اړین خوندي چاپیریال گډوډوي او ښايي د لاجدي تاوتریخوالي سبب شي. له همدې امله، ولسوالی هڅه کوي چې داسې تعليمي چاپیریال وساتي چې پکې په هېڅ ډول فزيکي يا هم لفظي خورونه نه وي.

زورول داسې یو قصدي عمل دی - که برېښنايي وي، لیکلی وي، شفاهي وي او که فزيکي - چې د يو يا څو نورو زده کوونکو پر وړاندې ترسره کېږي، چې پکې انلاين زورول (سایبر بلیننگ) هم شامل دي، او دا هغه وخت زورول بلل کېږي چې په ښوونیز چاپیریال کې ترسره شي، جدي، دوامدار يا تکراري وي او موخه يې يا اغېز يې دا وي: د وېرې او دښمنی داسې فضا رامنځته کول چې د زده کوونکي زده کړې ته په لويه کچه زیان ورسوي؛ يا زده کوونکي ته فزيکي، رواني يا عاطفي زیان رسول؛ يا زده کوونکي د فزيکي، رواني يا عاطفي زیان له معقولې وېرې سره مخ کول؛ يا زده کوونکي د خپلو شخصي توکو د زیان يا ضایع کېدو له وېرې سره مخ کول. په لفظي خورونه کې ممکن هغه کړنې هم شاملې وي چې د ښوونځي له چاپیریاله بهر ترسره کېږي، که چېرې دغه کړنې قصدي وي، برېښنايي، شفاهي يا فزيکي بڼه ولري، د بل زده کوونکي پر وړاندې ترسره شي، جدي، دوامدار يا تکراري وي او دا پایلې ولري: (۱) د زده کوونکي زده کړې ته په لويه کچه خنډ رامنځته کول؛ (۲) د گواښ او وېرې فضا جوړول؛ يا (۳) د ښوونځي منظم بهیر گډوډول

تعلیمی حوزه په کلکه د اتلاین زورولو مخه نیسي، که څه هم ممکن دا په بشپړ ډول یا جزوي ډول د ښوونځي له چاپیریاله بهر ترسره شي، خو که د پورته یادو شویو شرایطو سره سمون ولري، دا به د ښوونځي په چاپیریال یا د تعلیمي حوزې د زده‌کوونکو په زده‌کړه اغیز ولري. برېښنايي کړنې چې ښايي په ټولنيزو شبکو، بلاگونو، فیسبوک، اېکس (پخوانی ټویټر)، انسټاگرام، سنېپچټ، ټیک‌ټاک، یوتیوب او ورته نورو انټرنیټي پاڼو کې ترسره شي، د تعلیمي حوزې د تگلارې ښکاره سرغړونه گڼل کېږي.

د هر ډول لفظي او فیزیکی خورونې په اړه راپور او څېړنه

راپور ورکول/شکایت کول

هغه زده‌کوونکي او نور کسان چې د لفظي، سایبري (انلاین)، فیزیکی یا کوم بل ډول خورونې سره مخ شوي وي، یا یې په اړه مالومات لري، په ټینګار سره هڅول کېږي چې د ښوونځي له لارې راپور ورکړي. په دې برخه کې یو ښوونکی، سلاکار، ټولنیز کارکوونکی یا د ښوونځي اداره د شکایت اورېدلو او د حل لپاره مسوول دي. دوی به داد ترلاسه کړي چې شکایت د ولسوالۍ د «لفظي او فیزیکی خورونې پر وړاندې د بندیز» له تگلارې او مقرراتو سره سم په سمه توګه څېړل کېږي.

هغه کسان چې غواړي په لیکلي بڼه شکایت وړاندې کړي، کولای شي د شکایت خانګړې فورمه د ښوونځي له وېبپاڼې څخه داوڼلود او ډکه کړي: [https://go.boarddocs.com/pa/pghboe/Board.nsf/files/C7LLD8560262/\\$file/102_Report%20Form_ARhttps://go.boarddocs.com/pa/pghboe/Board.nsf/files/C7LLD8560262/\\$file/102_Report Form_AR-1 of 3_final\(1\).pdf1%20of%203_final%20\(1\).pdf](https://go.boarddocs.com/pa/pghboe/Board.nsf/files/C7LLD8560262/$file/102_Report%20Form_ARhttps://go.boarddocs.com/pa/pghboe/Board.nsf/files/C7LLD8560262/$file/102_Report Form_AR-1 of 3_final(1).pdf1%20of%203_final%20(1).pdf).

څېړنه

کله چې د فیزیکی یا هم لفظي خورونې په اړه کوم شکایت ثبت شي، د ښوونځي مدیر یا د هغه استازی (لکه مرستیال مدیر، سلاکار یا ټولنیز کارکوونکی) به یې وڅیړي. په ځانګړو قضیو کې، که موضوع ډېره جدي وي یا د ښوونځي یو مسوول کس پکې په خپله تورن وي، څېړنه به د تعلیمي حوزې د قانوني څانګې یا د زده‌کوونکو د ساتنې خانګړې دفتر له خوا ترسره شي. په هغو پېښو کې چې یو زده‌کوونکی بل یو په فیزیکی یا هم لفظي ډول خوروي، د دواړو اړخونو له والدینو سره به اړیکه نیول کېږي. د څېړنې پروسه کې معمولاً د ښکېلو زده‌کوونکو، ښوونکو او نورو کسانو سره مرکي کېږي چې پدې اړه مالومات لري، او همدارنګه اړوند اسناد او شواهد هم څېړل کېږي. د څېړنې پروسه کې معمولاً د ښکېلو زده‌کوونکو، ښوونکو او نورو کسانو سره مرکي کېږي چې پدې اړه مالومات لري، او همدارنګه اړوند اسناد او شواهد هم څېړل کېږي.

کله چې څېړنه بشپړه شي، پایلې یې ټولو ښکېلو خواوو سره شریکېږي. د نهایي راپور یوه کاپي هم د ښوونځي او د څار مسوول دفتر سره خوندي کېږي.

که څېړنه وښيي چې په رښتیا هم داسې یوه پېښه شوي ده، نو ښوونځی به د مخنیوي او سمون لپاره سمدستي ګامونه واخلي ترڅو دغه کړنې بندې شي. د مداخلې او سمون اقدام کېدای شي هر هغه ګامونه وي چې ښوونځی یا د څار مسوول یې د راتلونکو ورته پېښو د مخنیوي لپاره اغېزمن ګڼي. پدې ګامونو کې کېدای شي د ښکېلو زده‌کوونکو جلا کول، ورته د سلا مشورو ورکول، یا د زده‌کوونکو د چلند د اصولو او مقرراتو پر بنسټ د نظم او دیسپلین د اقداماتو عملي کول شامل وي.

د زده‌کوونکو د لفظي او فیزیکی خورونې د څار د مسوول سره اړیکې:

د زده‌کوونکو د زورونې او خورونې د څار مسوول
د زده‌کوونکو د ملاتړ د خدمتونو دفتر

341 S. Bellefield Avenue, Room 440

PITTSBURGH, PA 15213

ایمیل: Studentservices@pghschools.org

تلیفون: (412) 529-3918

فکس: (412) 622-3954

د «Safe2Say Something» پروگرام

د خوندي او ملاتړ کونکو ښوونځيو د رامنځته کولو لپاره يو مهم گام «Safe2Say Something» پروگرام دی. دا يو داسې د راپور ورکولو سيستم دی چې عارض بغير لډې چې خپل هويت په ډاگه کړي، هر ډول راپور او شکايت ثبتولی شي چې د پنسلوانيا د لوی څارنوال دفتر له خوا پر مخ وړل کېږي. د پروگرام موخه دا ده چې زده‌کوونکي او ښوونځي کارکوونکي زده کړي څنگه د خطر نښې او اشارې – په ځانگړې توگه د ټولنيزو شبکو په منځپانگه کې – وپېژني. دا نښې ښودلې شي چې يو څوک د ځان يا نورو لپاره زيان رسوونکی گواښ دی. کله چې داسې کومه نښه ووينئ، بايد يا د باور وړ لوی ته خبر ورکړئ، او يا د Safe2Say د بي‌نوم راپور ورکولو سيستم وکاروئ. Safe2Say د هر وخت (۲۴ ساعته/۷ ورځې) د بي‌نومي مرکز تليفون (-1 844-SAF2SAY)، موبایل اپليکيشن او ځانگړې وېب‌پاڼه لري چې د هغې له لارې بغير لډې چې خپل هويت ورته په ډاگه کړئ، راپور ورکولای شئ. د تعليمي حوزې زده‌کوونکي او کارکوونکي د دې پروگرام په اړه روزل کېږي، ترڅو وپوهېږي چې څنگه له دې لارې خپلې اندېښنې شريکي او راپور کړي. د نورو معلوماتو يا د انلاين راپور د ثبت لپاره، لاندې وېب‌پاڼې ته ورشئ: www.safe2saypa.org د زده‌کوونکو حقونه

د وړيا عامه زده‌کړې حق

ټول هغه ماشومان او ځوانان چې د ۶ کلنۍ تر ۲۱ کلنۍ پورې عمر لري، د دې حق لري چې په عامه ښوونځيو کې وړيا او بشپړه زده‌کړه ترلاسه کړي. هر زده‌کوونکی چې د ۲۱ کلنۍ نه کم عمر لري، کولای شي ښوونځي ته داخل شي، حتی که د فراغت معادل سند (GED) يې هم اخيستی وي. هغه زده‌کوونکي چې لايې زده‌کړې بشپړې کړې نه وي، يوازې د دې لپاره له ښوونځي نه شي ايستل کېدای چې عمر يې ۱۸ کلونو ته رسېدلی دی، تر هغه چې د زده‌کوونکي مسؤليتونه په سمه توگه ترسره کوي. همدارنگه هېڅ زده‌کوونکی د دې لپاره له ښوونځي يا له ښوونيزو فعاليتونو څخه نه شي محرومېدلای چې واده يې کړی وي، گډ ژوند کوي، اميندواره وي يا د ماشوم پالنه کوي.

د مهاجرو زده‌کوونکو حقونه:

د زده‌کوونکي د تابعيت يا د کډوالۍ حالت هېڅکله د ښوونځي له خوا نه شي غوښتل کېدای، او د تابعيت يا د کډوالۍ د اټکل شوي بڼې پر اساس هېڅ زده‌کوونکی له زده‌کړې نه شي محرومېدلای. ښوونځي ته اجازه نه ورکول کېږي چې د زده‌کوونکي يا د هغه د مور او پلار/پالوونکي د کډوالۍ په اړه پوښتنې وکړي.

د بيان او د څرگندونې د آزادۍ حق

زده‌کوونکي د اساسي قانون له مخې د خپلو نظرونو د څرگندولو بشپړ حق لري، خو دا تر هغه ځايه چې د دوی څرگندونې د زده‌کړې په بهير کې جدي گډوډي رامنځته نه کړي، د ښوونځي يا ټولني د خوندیتوب لپاره مستقيم گواښ نه وي، د ناقانونه کارونو هڅونه ونه کړي، او يا د بل چا په حقونو تېری ونه کړي. زده‌کوونکي کولای شي د ښوونځي د بورډ غړو، د تعليمي حوزې له ادارې او د ښوونځي له مشرتابه سره د هغو موضوعاتو په اړه خبرې وکړي چې د دوی پر زده‌کړه اغېز لري.

زده‌کوونکي کولای شي د خپرونو لکه پانو، خبرتياوو او نورو د اړيکو وسايلو څخه گټه واخلي، خو د ښوونځي د ودانيو او اسانتياوو کارونه بايد د مسؤل چارواکي له خوا تصويب شي او د تهمت او فحشا د قوانينو درناوی پکې وشي. د ښوونځي مدير حق لري چې له زده‌کوونکو وغواړي، د هر ډول خپرېدونکو، ځړول کېدونکو يا وېشل کېدونکو موادو يوه کاپي له مخکې د تصويب لپاره وړاندې کړي.

زده‌کوونکي او د زده‌کوونکو ټولني د ځانگړو خبرپاڼو د تختو (Bulletin Boards) د کارولو حق لري، خو د ښوونځي مدير کولای شي د ځينو تختو کارول محدود کړي. مدير همدارنگه حق لري چې وغواړي هر ډول خبرتياوې او ليکلي مطالب د رسمي نېټې سره وړاندې شي او د يوې معقولې مودې وروسته لري کرل شي، څو ټولو زده‌کوونکو ته د تختو د کارولو مساوي فرصت برابر وي.

زده‌کوونکي حق لري چې په دې ښوونځي په رسمي خپرونو لکه مجلې او اخبار کې خپل نظر څرگند کړي. زده‌کوونکي د نورو رسنيو د مديرانو په څېر ازاد دي چې خبرونه خپاره کړي او يا خپل دريځ څرگند کړي. خو د ښوونځي چارواکي به د هغو خپرونو څارنه کوي چې د ښوونځي له وسايلو څخه چاپېږي، بي‌ناموسه او تهمتي مواد به لري کوي، او هغه مطالب به سموي چې د ښوونځي د فعاليتونو جدي گډوډي او خنډ رامنځته کړي. د ښوونځي چارواکي نشي کولای يوازې د دې لپاره د خپرونو مخه ونيسي چې د ښوونځي يا د ادارې پر وړاندې انتقادي خبرې پکې شوي وي. د ښوونځي د خپرونو لپاره د چاپېدونکو موادو د منلو کړنلاره بايد څرگنده کړي چې مواد چا ته سپارل کېږي او په څو ورځو کې يې په اړه پرېکړه کېږي. که ټاکل شوي موده تېره شي او پرېکړه ونه شي، نو هغه مطالب د خپرولو لپاره د منل شويو په توگه گڼل کېږي. هغه زده‌کوونکي چې د خپرونې د ټيم غړي نه وي، هغوی هم د خپرونې د پانو کارولو حق لري. د دې لپاره بايد ليکلي لارښودونه جوړ شي او ټولو زده‌کوونکو ته ورکړل شي، څو هغوی وپوهېږي چې د خپرونې لپاره د موادو سپارلو اصول څه دي. زده‌کوونکي همدارنگه د دې حق لري چې عريضې خپرې کړي، نظرپوښتنې وکړي، معلوماتي مېزونه (بحثونه) جوړ کړي، ټولني/کليونه جوړ کړي او ويناوال يا ښوونيز فعاليتونه تنظيم کړي.

زده‌کوونکو ته د خپل هېواد او د ملي بيرغ د درناوي سپارښتنه کېږي؛ خو که څوک د شخصي باور يا مذهبي عقيدې له مخې نه غواړي د ملي سرود لوستلو يا د بيرغ په درناوي کې برخه واخلي، هغوی کولای شي چې پکې برخه وانخلي، مگر دوی بايد د هغو زده‌کوونکو حقونو او احساساتو ته درناوی وکړي چې په دغو مراسمو کې گډون کوي.

که يو زده‌کوونکی د ښوونځي له ځانگړو کارکوونکو سره پټه او محرمانه خبرې وکړي، دغه خبرې به د قانون له مخې په محکمې کې نه افشا کېږي. مگر که داسې محرم معلومات وي چې د زده‌کوونکي يا د نورو کسانو د روغتيا، هوساينې يا خوندیتوب له پلوه ښکاره گواښ وي، نو دا معلومات کېدای شي د زده‌کوونکي له والدينو، د ښوونځي له مدير يا له نورو اړوندو چارواکو سره شريک شي. همدارنگه که داسې شک پيدا شي چې کوم ماشوم په لفظي يا هم فيزیکي ډول خورول کېږي، نو دا ډول محرم معلومات د ايالت د قانون او د ښوونځي د تگلارې پر بنسټ د ماشوم د ساتنې په راپورونو کې افشا شي. دا قانون او پاليسي دلته کتلې شې: [د بورډ ډاکس® پرو](#).

د بې‌ځايه لټون او توکو د ضبط پر وړاندې د زده‌کوونکو حق

په بنوونځي کې له زده‌کونکو سره د نامعقولو يا بي‌خايه لټونونو او ضبطونو اجازه نشته. په بنوونځي کې له زده‌کونکو سره د نامعقولو يا بي‌خايه لټونونو او ضبطونو اجازه نشته. هېڅ زده‌کونکي نشي کولای په خپلو جامو، بستې، کتاب‌کڅوره، لاسبستي يا نورو وسايلو کې وسلې، نشه يي مواد، خطرناک درمل، د نشه يي موادو کارونې وسايل، الکول او يا هر بل توکي يا مواد چې د دې تگلارې، د خايي قوانينو يا د بنوونځي د اصولو خلاف وي، پټ وساتي. که د بنوونځي مدير يا مسؤل ته د شک قوي دليل موجود وي چې کوم زده‌کونکي د داسې توکو درلودونکي دي چې د قانون يا د بنوونځي د اصولو خلاف وي، يا د بنوونځي د ټولې ټولني روغتيا، امنيت يا هوساينې ته خطر پېښوي، نو د هغه زده‌کونکي د خان او وسايلو لټون کېدای شي ترسره شي.

لټون بايد د زده‌کونکي د جنسيت له مخې د همجنس د بنوونځي له کارکوونکي لخوا ترسره شي او لږ تر لږه يو بل د بنوونځي کارکوونکي بايد موجود وي. هر ډول لټون يا د بدن د لټون پروسه بايد د نورو زده‌کونکو او کارکوونکو له نظره پټه ترسره شي (مگر په بېرنيو حالاتو کې). د زده‌کونکو د جامو ايستل او د شخصي غړو يا دنننۍ کاليو پلټنه (strip search) په هېڅ صورت اجازه نه لري. په واضح ډول سره، د کامل جامو تلاشي داسې تعريفېږي: کله چې د زده‌کونکي د جامو يوه برخه يا ټولې جامې لري کرل شي، د دې لپاره چې د هغه شخصي غړي او د جامو لاندې برخې وکتل شي.

د نامعقولو خواک کارونې پر وړاندې د زده‌کونکو حق

هر ډول فزيکي سزا (corporal punishment) په بشپړ ډول منع ده. د بنوونځي مديران او کارکوونکي يوازې په لاندې حالاتو کې د معقول خواک کارولو اجازه لري: د گډوډۍ او شخړې مخنيوی لپاره، د وسلو يا نورو خطرناکو شيانو د اخيستلو لپاره، د خان دفاع په موخه، د نورو کسانو يا ملکيت د ساتنې لپاره. د زيات خواک کارول په کلکه منع دي. تعليمي حوزه د هغو ټولو پاليسۍ، کړنلارو او قوانينو سره سم عمل کوي چې د معيوبو زده‌کونکو د کنټرول او جلا کولو په اړه وضع شوي دي. دغه کړنلارې به يوازې د وروستۍ لارې په توگه کارول کېږي، هغه وخت چې يو زده‌کونکي داسې خطرناک چلند کوي چې د خان يا نورو ژوند ته ښکاره گواښ جوړوي، او نورې نرمې او کمه محدوديت لرونکې لارې گټې نه ورکوي. دا پاليسۍ له لاندې لينک له لارې کتلې شي: [Policy 212.1](#)

د زده‌کونکو او د ښوونځي د فرهنگ او چاپېريال گډ مسووليت

د ښوونځي د ټولني د غړو مسووليتونه او ژمنتياوي د مثبت فرهنگ او سالم چاپېريال د ټينگښت لپاره				
کارکونکي	د ښوونځي مديران	زده کوونکي	مور او پلار/سرپرست	د بورډ غړي، سرپرست او د مرکزي دفتر مديران
<ul style="list-style-type: none"> د هغو مداخلو (Interventions) او ملاترونو په اړه بشپړ بلدتيا لرل چې ښوونکي يې په ټولگي او ښوونځي کې کارولی شي. د هر زده‌کونکي د انفرادي اړتياوو په پام کې نيولو سره، د مناسبو مداخلو او ملاترونو پېژندنه او کارونه. له زده‌کونکو او د هغوی له والدینو/سرپرستانو سره په درناوي، کلتوري حساسيت او ښې اړيکې ساتل. د زده‌کړې لپاره د برابر، مثبت او ټولگډون لرونکي ټولگي او ښوونځي چاپېريال ساتل. د تاوتریخوالي کمولو او بيارغونې ستراتيژيو څخه کار واخلي کله چې د لفظي يا فزيکي شخړو د مخنيوي لپاره د ارامونکي لارې (De-escalation) او رغښتو تگلارو (Restorative Strategies) څخه گټه اخيستل. د زده‌کونکو د چلند د سمون لپاره له بېلابېلو تگلارو او مداخلو کار اخيستل، خو د زده‌کړې له چاپېرياله زده‌کونکي لري کول وروستی حل لاره وي. تعليمي موخو ته د رسېدو لپاره د زده‌کونکو څخه بشپړ ملاتړ کول. 	<ul style="list-style-type: none"> د هغو مداخلو (Interventions) او ملاترونو په اړه بشپړ بلدتيا لرل چې ښوونکي يې په ټولگي او ښوونځي کې کارولی شي. د هر زده‌کونکي د انفرادي اړتياوو په پام کې نيولو سره، د مناسبو مداخلو او ملاترونو پېژندنه او کارونه. د ښوونځي د ليکل شويو قوانينو او طرز العملونو يوه کاپي ټولو زده کوونکو، کارمندانو او والدینو/سرپرستانو ته ورکول. ډاډ تر لاسه کړی چې د هر ښوونځي ځانگړي قوانين او کړنلارې د تعليمي حوزې د تگلارو سره سمون ولري، او دا هم باوري کړی چې دغه قوانين او کړنلارې د زده‌کونکو او د هغوی د مور او پلار يا سرپرستانو د خوښې او اړتيا له مخې په مناسبه ژبه او د اړيکو په داسې بڼه کې وړاندې کيږي چې هغوی ته په اسانۍ د پوهېدو او کارولو وړ وي. د ښوونځي د خونديتوب د پلان د عملي کېدو څارنه. د ښوونځي سرچينو اغېزمنه کارونه. د زده‌کونکو د ښوونځي څخه د ايسټلو تر مخه د هغوی د قانوني حقونو (Due Process) رعایت. د زده‌کونکو تعليمي موخو ته په رسېدو کې بشپړ ملاتړ کول. د ښوونځي د ټولني د ټولو غړو درناوی کول. 	<ul style="list-style-type: none"> په ښوونځي او ټولگيو کې پر وخت گډون کول. د ټولې ورځې په اوږدو کې په زده‌کړه کې فعاله ونډه اخيستل. د غيابت پر مهال پاتې درسونه بشپړول. د تعليمي موخو د تر لاسه کولو لپاره هڅه کول. د ښوونځي د مثبت فرهنگ او سالم چاپېريال په ساتلو کې مرسته کول. د ښوونځي له اصولو او کړنلارو سره تر خپلې وسې سم چلند کول. د ښوونځي د ټولو زده‌کونکو او کارکوونکو د روغتيا او خونديتوب ته درناوی کول. د ځان او نورو فزيکي او رواني روغتيا ته درناوی کول. د ښوونځي د شتمنيو (لکه کمپيوټر، کتابونه، تشنابونه او نور) ساتنه. 	<ul style="list-style-type: none"> د زده‌کونکو د سلوک د کوډ (Code of Student Conduct) او د سرغړونو د کچې له لارښود سره بلدتيا. د خپل ماشوم د ښوونځي له ليکلو اصولو او کړنلارو سره بلدتيا. خپلو ماشومانو ته د نورو د حقونو د درناوي او د ښوونځي د اصولو د تعقيب اړتيا څرگندول. له ښوونځي سره پرانيستې اړيکې ساتل. ښوونځي ته د خپل نويو تيليفون شمېرو او اړيکو په اړه معلومات ورکول. ماشوم ته د دې زمينه برابرول چې خپلې تعليمي موخې تر لاسه کړي. د ښوونځي د ټولې ټولني د ټولو غړو درناوی کول. 	<ul style="list-style-type: none"> د ښوونځي د بورډ په کچه د داسې تگلارو وضع کول چې د مثبتو تعليمي چاپېريالونو او پايلو ملاتړ وکړي او د ښوونې لپاره وخت اعظمي کړي. په تعليمي حوزې کې د ټولو ښوونځيو لپاره د سرچينو عادلانه وېش او د مثبت چلند د ملاتړ تگلارې باوري کول.

د فرهنگ، فضا او کړنو بدلون

پېټسبورگ عامه ښوونځي (PPS) د زده‌کوونکو د ودې او زده‌کړې د دوامداره ملاتړ ته ژمن دي. مور هڅه کوي چې د ښوونې لپاره وخت زیات کړي، د عکس‌العمل او ایستلو پر بنسټ کړنو څخه مخه ونیسي او پر ځای یې مخکښ تگلارې او مداخلې پلي کړي. د زده‌کوونکو او ښوونکو وړتیاوې لا پسي پیاوړې کېږي ترڅو په ټولګیو کې داسې شرایط رامنځته شي چې د زده‌کړې او پرمختګ لپاره مثبت او هڅونکی چاپېریال برابر کړي.

د ۲۰۲۴-۲۵ ښوونیز ملاتړ او د مثبت ښوونځي د فرهنگ لارښود، او همدارنګه د K-5 او 6-12 د زده‌کوونکو د چلند کوډ او د سرغړونو د کچو لارښودونه، زموږ د زده‌کوونکو د عدالت، مثبت ښوونیز فرهنگ او فضا، او د ښوونې وخت د زیاتولو او د زده‌کوونکو تر منځ د نابرابرو پایلو د کمولو ژمنتیا ښيي. ټول زده‌کوونکي د داسې مداخلو او ملاتړ مستحق دي چې دوی ته اجازه ورکړي په بریالیتوب سره په خپلو زده‌کړو کې برخه واخلي. له ښوونځي ایستل باید وروستی لاره وي، یوازې د خورا جدي سرغړونو په صورت کې، او هغه وخت چې نورې مناسبې لارې او ملاتړ وړاندې شوي وي. دلته یاد شوي ملاتړ او مداخلې باید په داسې ډول پلي شي چې د زده‌کوونکو د کلتوري، قومي او نژادي تنوع درناوی وکړي او ارزښت ورکړي. دغه مداخلې به په منظم ډول ارزول کېږي او د ټولني له لوري به پرې نظر ورکول کېږي ترڅو ډاډ ترلاسه شي چې د مثبت ښوونځي د فرهنگ په رامنځته کولو کې د کلتوري پلوه تأییدوونکو تگلارو سره په ټکر کې نه دي.

سر بېره پر دې، دا مخکښ تگلاره د ولسوالۍ د څو-کچې ملاتړ سیستم (MTSS) یوه برخه ده. MTSS یو چوکاټ دی چې د زده‌کوونکو د اړتیاوو پوره کولو لپاره د معلوماتو تحلیل او پرېکړه نیونې له لارې د ښوونې او چلند اړتیاوې په مؤثره توګه برابروي. ښوونه او مداخله د څو کچو له لارې ترسره کېږي چې د زده‌کوونکو د اړتیا پر بنسټ شدت زیاتېږي. په دې چوکاټ کې زده‌کوونکو ته په اکاډمیکو او د ځان-تنظیم په برخو کې مداخلې وړاندې کېږي څو د هغوی عمومي بریا خوندي کړي.

د پېټسبورگ عامه ښوونځي مثبت ښوونیز فرهنگ داسې تعریفوي: یو عادلانه ښوونیز، زده‌کړیز او کاري چاپېریال چې پکې زده‌کوونکي، کورنۍ، کارکوونکي او ټولني ځانونه هرکلی شوي، درناوی شوي، ملاتړ شوي او په ټولنیز، عاطفي، فکري، چلندي او فزیکي توګه ښکېل احساسوي. څېړنې ښيي چې د ښوونځي د فرهنگ بدلون گران کار دی، خو د پیاوړې ژمنتیا په لرلو سره عملي کېدای شي. ښوونځي نه یوازې د زده‌کوونکو په علمي پرمختګ کې ونډه لري، بلکې دوی باید د زده‌کوونکو ټولنیزې او عاطفي وړتیاوې هم پیاوړې کړي څو د ځوانۍ په پړاو کې په خپلو بریاوو ولاړ پاتې شي او له خپلو نیمګړتیاوو څخه زده‌کړه وکړي. دا پرمختګ هغه څه دي چې مور یې د هر زده‌کوونکي لپاره غواړي. کله چې مور د زده‌کوونکو مثبت کارونه او ځانګړتیاوې په مینه او هڅونې سره وستایي، زده‌کوونکي به د مثبتو کړنو ارزښت په خپله وپېژني.

رغونکي کړنلارې (Restorative Practices)

د رغونکو کړنلارو پراخ پلي کېدل په ټولو ښوونځیو او پروګرامونو کې د مثبت او ملاتړ لرونکي ښوونځي د فرهنگ د رامنځته کولو یوه مهمه تگلاره ده. د دغو کړنلارو له لارې زده‌کوونکي له ښوونکو او نورو زده‌کوونکو سره د باور او اړیکې یوه قوي ټولنه جوړوي. زده‌کوونکي د ټولنیزو او عاطفي وړتیاوو روزنه ترلاسه کوي، پوهېږي چې د دوی کړنې پر نورو څه اغېزه لري، او هڅه کوي هر ډول زیان جبران کړي. دا یوه داسې تگلاره ده چې پر درناوي، اړیکو او د بریا پر ستراتیژيو ولاړه ده. مور پوهېږي چې کله هر څوک د درناوي وړ وګڼل شي، ټولګي د زده‌کړې او ښوونې لپاره خوندي او سالم چاپېریال ګرځي. رغونکي کړنلارې د دې لپاره جوړې شوي چې ټول زده‌کوونکي د خپلو کړنو اغېزې درک کړي او داسې لارې ومومي چې د ښوونځي په ټولنه کې خپل ځای بیرته ترلاسه کړي.

د رغونکو کړنلارو په اړه نور معلومات دلته ومومئ: <https://www.pghschools.org/domain/1339>

د مثبت چلند د ملاتړ او مداخلې سیستم (PBIS)

د مثبت چلند د ملاتړ او مداخلې سیستم (PBIS) یو درې-کچې چوکاټ دی چې د مستندو څېړنو پر بنسټ ولاړ دی او د زده‌کوونکو د زده‌کړې پایلو د ښه والي لپاره ټول معلومات، کړنلارې او ښوونیز سیستمونه یو ځای همغږي کوي. دا یو پر مثبتو ځانګړنو ولاړ تگلاره ده چې د داسې ښوونځیو فضا رامنځته کوي چې هر زده‌کوونکی پکې د بریالیتوب زمینه ومومي. په ښوونځي کې د PBIS د پلي کېدو پروګرام کې د چلند د تمې ښوونه او د مثبت چلند ستاینه شامله ده، ځکه زده‌کوونکي هغه مهال بریالي کېږي چې رهنمايي، سمونیز نظرونه او ټولنیز مهارتونه ور زده کړل شي. کله چې زده‌کوونکي پوه شي له دوی څخه څه تمه کېږي، نو ډېر امکان لري چې سم چلند غوره کړي. د تعلیمي حوزې د ټولو ښوونځیو مدیران، ښوونکي او کارکوونکي په ګډه د خپلو ښوونځیو لپاره د چلند مشخص معیارونه او د هغو د پلي کولو انعامونه ټاکي. دغه تمې او هڅونې د سهار غونډو، ټولګیو او ښوونیزو پروګرامونو پر مهال تکرار او پیاوړې کېږي.

لومړۍ کچه (Tier 1): د ښوونځي په کچه د چلند عمومي پروگرامونه او کرنلاري رانغاړي چې د ښوونځي پر ټولو زده‌کوونکو تطبیق کېږي او د چلند د مخنیوي لومړنۍ پړاو گڼل کېږي. پدې کې د ټولګي د مدیریت ستراتیژۍ، د چلند د تمو بنسټکاره ځړول، د مثبت چلند پرله‌پسې ستاینه او د ښوول شویو کړنو عملي ښوونه شامله ده. شاوخوا ۸۵ سلنه زده‌کوونکي د همدې کچې تمې پوره کوي او د خپل سم چلند له امله ستایل کېږي.

دویمه کچه (Tier 2): د هغو زده‌کوونکو لپاره ځانګړې شوې ده چې د خپلو چلندونو د سمون لپاره اضافي ملاتړ ته اړتیا لري. ښوونکي او کارکوونکي له دغو زده‌کوونکو سره په وړو ډلو کې ځانګړې موخې ټاکي او ورته مهارتونه ور زده کوي. د رغنیو (Restorative) کرنلارو له لارې زده‌کوونکي پوهېږي چې د دوی چلند پر نورو څه اغېز لري، او هڅه کېږي چې دوی بېرته ټولګي او ښوونځي ته په تود هرکلي سره راګډ شي. یوازې ۱۰ سلنه زده‌کوونکي پدې ډله کې شامل وي.

دریمه کچه (Tier 3): د هغو زده‌کوونکو لپاره ځانګړې شوې ده چې خورا پراخو او ځانګړو مداخلاتو ته اړتیا لري. که یو زده‌کوونکی د لومړۍ او دویمې کچې له مداخلو ګټه وانخلي، نو ورته د ځانګړي چلند یا تعلیمي ملاتړ انفرادي پلان جوړېږي تر څو خپلو موخو ته ورسېږي.

پیټیسبورګ عامه ښوونځي د دې ژمن دي چې د PBIS سیستم د کلتوري حساسیتونو او متوازنو کرنلارو په پام کې نیولو سره پلي کړي، ځکه چې د منلو یا نه منلو وړ چلند په ډېره کچه د کلتوري ارزښتونو تر اغېز لاندې ټاکل کېږي. کله چې دا سیستم په اغېزمنه توګه پلي شي، ښوونځي په داسې ځایونو بدلېږي چې زده‌کوونکي پکې د زده‌کړې مینه پیدا کوي او ښوونکي او کارکوونکي د خپلې دندې په ترسره کولو کې د رضایت احساس کوي.

ټولنيزه عاطفي زده کړه (SEL - Social-Emotional Learning)

لکه څنگه چې د ماشومانو لپاره د لوستلو او رياضي په څېر د مهمو علمي مهارتونو زده کړه اړينه ده، همداسې مهمه ده چې زده کوونکي د ژوند هغه نرم مهارتونه هم زده کړي چې د بريالي ژوند لپاره ورته اړتيا ده. دې مهارتونو کې شامل دي: د خپلو احساساتو او عواطفو سم مدیریت، د نورو درناوی، او د مثبتو اړیکو جوړول. دې ته ټولنيزه عاطفي زده کړه (SEL) ويل کېږي.

زموږ اساسي سرچينه د SEL د ملاتړ لپاره په ښوونځيو کې Wayfinder ده. ټول زده کوونکي د خپلې ټولګې کچې اړوند بنسټيز درسونه تر لاسه کوي. دغه درسونه د لاندې ذکر شويو اضافي سرچينو له لارې پياوړي کېږي، ترڅو د مهارتونو ژورتيا او تکرار يقيني شي:

• موخه (Purpose):

ستا پرېکړې او له نړۍ سره اړیکې د ارزښتونو پر ژور تړاو ولاړې دي.

• ځان پېژندنه (Self-Awareness):

ته په بېلابېلو کچو ځان پېژني، له خپل کار کولو تر هغو ارزښتونو پورې چې تا ته ځواک او ملاتړ درکوي.

• د بدلون منل (Adaptability):

کله چې تېروتنه کوي، بيا هڅه کولو ته چمتو يې او د نامعلومو حالاتو په مقابل کې له انعطاف او پرانيستي زړښت سره چلند کوي.

• همدردي (Empathy):

د نورو له احساساتو او اړتياوو سره په حساسيت او پوهاوي کې شريکوي او د ګډې ښېګڼې لپاره عمل کوي.

• همکاري (Collaboration):

ته د اړیکو جوړوونکي يې، له نورو سره په ګډه کار کوي او د ټولنو تر منځ د ګډون او يووالي احساس پياوړی کوي.

• خپلواکي/د ځان ځواکمنتيا (Agency):

د ځان پېژندنې په مرسته پوهېږي چې کله ملاتړ ته اړتيا لري او څنگه کولای شي د ګډ هدف په لور نورو ته ملاتړ برابر کړي.

موږ په پېښور کې عامه ښوونځيو کې باور لرو چې SEL د هغه بنسټ په توګه عمل کوي چې علمي زده کړه پرې ولاړه ده. کله چې زده کوونکي په خپلو وړتياوو او په ټولګې کې په خپل ارزښت باور ولري، کله چې پوه شي څنگه مرسته وغواړي او مرسته وړاندې کړي، او کله چې ډاډ ولري چې سرچينې ورته شته، نو دوی کولای شي خپل بشپړ ظرفيت وکاروي. موږ باور لرو چې د SEL پلي کول بايد د کلتوري درناوي، کلتوري دوام، ضد نژادپالنې، د معيوبينو ضد تبعيض، د فشار او ټپونو د درملنې، او د عصري او انتقادي څېړنو پر بنسټ وي. د زده کوونکو د ښه خدمت لپاره، موږ هڅه کوو چې خپله د SEL پوهه هم ژوره کړو. ښوونکي او د ښوونځي کارکوونکي د SEL د مهارتونو اړوند درسونو او بحثونو کې برخه اخلي او هڅه کوي چې ځان، خپل واک، امتيازات او هويت ښه وپېژني. موږ د ورځې په اوږدو کې هڅه کوو چې د SEL اړوند اړیکې او بېلګې زده کوونکو ته وښيو، څو هغوی پوه شي چې دا مهمه ده، خلک يې پروا لري او د ورځني ژوند برخه ده. تر ټولو مهمه خبره دا ده چې موږ هڅه کوو چې خپلو کړنو کې داسې بېلګې وړاندې کړو چې زده کوونکي د خپلو مهارتونو او وړتياوو په اړه لا زيات پوه شي.

د رواني او چلندي روغتيا ملاتړونه

په ښوونځيو کې د زده کوونکو لپاره د ذهني او چلندي روغتيا د ملاتړ پروګرامونه شته، څو ټول زده کوونکي ترې ګټه واخلي. ښوونکي او کارکوونکي به زده کوونکو ته دا وړ زده کوي چې د کومې اندېښنې پر مهال د ځان يا نورو لپاره د مرستې غوښتنه څومره مهمه ده. زده کوونکي، ښوونکي او والدين/سرپرستان هر کال د ولسوالۍ د زده کوونکو د ملاتړ پروګرام (Student Assistance Program) او له رواني روغتيايي بنسټونو سره د شراکتونو په اړه لنډه پېژندنه تر لاسه کوي: د دې پروګرامونو موخه څه ده او څنگه ترې مرسته تر لاسه کېدای شي. برسېره پر دې، د ښوونځي کارکوونکي د ماشومانو د چلندي ستونزو د پېژندلو ښوونکو ښاننو او د هغوی د ملاتړ د پراوونو په اړه هم روزل کېږي.

د بحران د حل کېدو بېرني خدمات

که ته یا ستا ماشوم له رواني کرکېچ (بحران) سره مخ یاست او مرستي ته اړتیا لری، د Allegheny کاونټي د اوسېدونکي په توګه کولای شئ چې د Resolve د بېرني مرکز سره اړیکه ونیسئ یا مرکز ته په خپله ورشئ. د Resolve Crisis Services ټول خدمات د Allegheny کاونټي اوسېدونکو لپاره وړیا دي.

<p>د خان وژني د مخنيوي ملي لاره (National Suicide Prevention Lifeline): زنگ يا پيغام: 988 آنلاین خبری: 988lifeline.org</p>	<p>Walk-In Crisis Center 333 N Braddock Ave. PITTSBURGH, PA 15213 (East End of Pittsburgh)</p>	<p>برېښنالیک برېښنالیک (غیر بېرني پوښتنو او لارښوونو لپاره): resolve@upmc.edu</p>	<p>۲۴ ساعته بېرني ټیلیفون: 1-888-7-YOU-CAN (7968226)</p>
--	--	---	--

د بحران د حل کېدو بېرني خدمات تاسې سره څنګه مرسته کولای شي؟

- که چیرې لوی یا هم کوم کوچنی ذهني بحران لری.
- که چیرې غواړې یو څوک زموږ خدماتو ته راجع کړي.
- که چیرې زموږ د ګرځنده بېرنيو ټیمونو ملاتړ غواړي.
- که چیرې ستاسې ماشوم د CACTIS پروګرام ته د داخلېدو په تمه وي.
- که چیرې ستاسې د کورنۍ غړی یا ملګری له رواني بحران سره مخ وي.
- که چیرې د ټولني دننه د رواني یا چلندي روغتیا د نورو خدماتو په موندلو کې مرستي ته اړتیا لري.
- که چیرې تاسې د قانون پلي کوونکی افسر یې او زموږ د کرکېچ خدماتو په اړه پوښتنې لری.
- که چیرې د روغتیا پاملرنې یو مسلکي یې او د خان یا خپلو مراجعینو لپاره مرسته غواړی.

CACTIS (د ماشومانو او تنکیو ځوانانو د اوردمهاله ناروغیو د درملني مداخلوي خدمتونه) د Resolve Crisis Services (د کرکېچ د بېرنيو خدمتونو پروګرام) یوه څانګه ده، خو یوازې د ماشومانو او تنکیو ځوانانو لپاره ده چې د درملني په انتظار کې وي. CACTIS د UPMC (یونایټډ هلټکیر میډیکل سینټر) سره په همکارۍ د بهرني چمتو کوونکي په توګه فعالیت کوي.

که ستا ماشوم د مداخلې یا بېرني خدمتونو ته اړتیا ولري، کولای شې له CACTIS سره اړیکه ونیسې.

ټلیفون: 412-864-5065

برېښنالیک: CACTISreferral@upmc.edu

فکس: 412-864-5012

د ټرانسجنډر او د پراخ جنسیتي هویت لرونکو زده کوونکو ملاتړ

په تعلیمي حوزه کې د ټرانسجنډر او د پراخ جنسیتي هویت لرونکو زده کوونکو د حقونو لپاره یوه د تبعیض نه کولو پالیسي شتون لري: [د بورډ پالیسي ۳.۱۰۲](#) – بی تبعیضه – د ټرانسجنډر او د پراخ جنسیتي هویت لرونکي زده کوونکي. دغه پالیسي د خدماتو او ملاتړونو څرنگوالی بیانوي چې زموږ د ټرانسجنډر او د جنس پراخي زده کوونکو لپاره د مساوي لاسرسي تضمین وکړي. دې کې د محرمیت ساتنې موضوعات، د تېرېدنې (Transition) ملاتړ، د ټرانسجنډر/جنس پراخي زده کوونکو لپاره د ښوونځي د منابعو ټیمونو جوړول، او د جنس پراخي ژبې کارول شامل دي. که په ښوونځي کې سکول سلاکار شتون ونه لري، نو د ټولنیز کارکوونکي (Social Worker) د دې رول مسؤلیت په غاړه اخلي.

د ښوونځي د ټولنيز کارکوونکي رول

د ښوونځي ټولنيز کارکوونکي د ښوونځي، زده‌کوونکو، کورنيو او ټولني ترمنځ اړيکه برابروي ترڅو د زده‌کوونکو علمي بريا او هوساينې ملاتړ وکړي. د ټولنيزو کارکوونکو ځيني خدمات عبارت دي له: د کرکچ مداخلې (Crisis Intervention)، د حاضرې ملاتړ، د استوگنې ناپايداري ملاتړ، د زده‌کوونکو او کورنيو سره د منابعو په تړاو اړيکې جوړول، په ښوونځي کې مستقيم ملاتړ وړاندې کول (فردې، گروپي، ټولنيز-احساسې زده‌کړې)، د ماشومانو د ناوره چلند يا غفلت مشکوک قضې پېژندل او راپور ورکول، د ځان وژنې، ځان ته زيان رسول يا بل ته زيان رسولو فکرونو معاینه، اړين ملاتړ برابرول، د ټولني منابع برابرول او همغږي کول ترڅو د زده‌کوونکو اړتياوې پوره شي ټولنيز کارکوونکي هم د Student Assistance Program (SAP) روزل شوي غړي دي. که په ښوونځي کې ټولنيز کارکوونکي شتون ونه لري، نو سکول سلاکار د دې رول مسؤليت پر غاړه اخلي.

د ښوونځي د سلاکار رول

سلاکار د زده‌کوونکو سره مرسته کوي ترڅو هغوی خپل تعليمي، مسلکي او د ژوند اهداف او پلانونه جوړ کړي. دې رول کې د زده‌کوونکو او/يا د هغوی د کورنيو لپاره د اړتياوو په اړه روزنه، ارزونه، مداخلې، راجع کول او ملاتړ شامل دي. سلاکار همدارنگه يو ترتيبې علمي پروگرام جوړوي ترڅو دا اهداف او پلانونه ترلاسه کړي، په داسې حال کې چې د زده‌کوونکو او کورنيو محرميت تر قانون او د ولسوالي پالیسي پورې په اعظمي کچه ساتل کېږي. که په ښوونځي کې سلاکار شتون ونه لري، نو ټولنيز کارکوونکي د دې رول مسؤليت پر غاړه اخلي.

د ښوونځي د امنيت او خونديتوب د کارکوونکو رول

PPS خپله د ښوونځي د خونديتوب څانگه لري، چې پکې د ښوونځي د امنيت مرستيالان (SSA) او د ښوونځي پوليس افسران (SPO) شامل دي. د دوی رول دا دی چې د زده‌کوونکو او ښوونکو د خونديتوب او هوساينې ملاتړ وکړي، په ښوونځي او د ښوونځي اړوندو فعاليتونو کې. د ښوونځي پوليس افسران وسلې نه لري. د ښوونځي د امنيت کارکوونکي د خپلو رولونو په اړه ځانگړې روزنه ترلاسه کوي، پکې د کرکچ کمولو (De-escalation) او د Restorative Practices روزنه شامله ده. د ښوونځي د خونديتوب څانگه او د زده‌کوونکو د ملاتړ دفتر د روزني پروگرامونه همغږي کوي ترڅو د ښوونځي د امنيت کارکوونکي د زده‌کوونکو د ملاتړ لپاره اړينه روزنه ترلاسه کړي.

ځيني پېښې د ښوونځي پوليسو ته د خبر ورکولو اړتيا لري. خو دا نه معنی لري چې د پوليسو خبر ورکول به حتمي جنايي توروته رامنځته کړي، او ډېرې پېښې د پوليسو خبر ورکولو ته اړتيا نلري. د دې لپاره چې د پېښې په اړه د ښوونځي پوليسو سره مشوره وشي، ادار مکوونکي بايد لاندې مهم فکتورونه په پام کې ونيسي: (۱) د پېښې جدیت (۲) د ښوونځي وړتيا د پېښې د حل يا کمولو لپاره (۳) د زده‌کوونکي نيت (۴) د زده‌کوونکي عمر (۵) که زده‌کوونکي معلوليت ولري، د معلوليت ډول او د زده‌کوونکي پر چلند يې اغېز (۶) نور هر هغه فکتورونه چې ادار مکوونکي يې اړين بولي د هغو زده‌کوونکو لپاره چې د IEP او 504 پلانونه لري او د مثبت چلند ملاتړ پلانونه يې شته، د ښوونځي پوليسو يا محلي قانون پلي کوونکو ته د خبر ورکولو وروسته د فعال چلند ارزونه او د مثبت چلند ملاتړ پلان تازه کول اړين دي. که د معلوليت لرونکي زده‌کوونکي مثبت چلند ملاتړ پلان ونه لري، او د Safe Schools Act د برخې (4.1)(b)(1303-A) يا (4.2) لاندې پېښه ترسره کړي، نو ښوونځي بايد د زده‌کوونکي IEP ټيم غونډه راوغواړي. په دې غونډه کې به د ټيم غړي پرېکړه وکړي چې آیا د زده‌کوونکي د چلند د اصلاح لپاره مثبت چلند ملاتړ پلان جوړول اړين دي که نه.

د هغو نقضونو کودونه چې د ښوونځي پوليسو ته د حتمي خبر ورکولو سبب کېږي، د ستوري (*) نښه لري. نورې پېښې بايد د مناسبو اداري انضباطي اقداماتو له مخې حل شي.

د تعليمي حوزې او د پېتسبرگ پوليسو ترمنځ د پوليسو تفاهم ليک (Police Memorandum of Understanding) سره سم، که د معلوليت لرونکي زده‌کوونکي داسې پېښه ترسره کړي چې حتمي خبر ورکولو ته اړتيا لري، نو تعليمي حوزه بايد فوري خبر د محلي قانون پلي کوونکي ادارې ته ورکړي، پرته له دې چې معلوليت يې څومره وي. دغه خبر بايد په کې څرگند کړي چې زده‌کوونکي IEP يا د خدمت تړون لري چې د چلند ملاتړ پلان پکې شامل دی. خبر ورکول ممکن د ښوونځي سپارښتنه هم شامل کړي چې د قانون پلي کوونکي ادارې مداخله اړينه نه ده، ښوونځي به د زده‌کوونکي چلند د اصلاح لپاره د فدرالي او ايالتي قوانينو مطابق اقدام وکړي، محلي قانون پلي کوونکي اداره سپارښتنه په پام کې نيولی شي، خو حق لري چې پلټنه وکړي او اړين توروته ولگوي. د قانون کودونه: §14.133: د مثبت چلند ملاتړ (Positive Behavior Support) سره تړاو لري، > §15.3: د محافظت شوي معلول زده‌کوونکو لپاره – عمومي مقررات (Protected Handicapped Students – General)، §711.46: د مثبت چلند ملاتړ (Positive Behavior Support) سره تړاو لري محلي قانون پلي کوونکي اداره کولای شي سپارښتنه په پام کې ونيسي، خو دوی حق لري چې خپلواکه پلټنه وکړي او اړوند توروته ولگوي.

د ښوونځي پوليسو لخوا خلاصه شوې خبرتياوې (Summary Citations)

د PPS ښوونځي پوليس افسر (SPO) لپاره د لنډيزي خبرتياوو ورکولو باندې موقتي بنديز دی، تر هغه پورې چې د پالیسي کمیټې او د امنیت او عملیاتو کمیټې په همغږۍ د اداري لارښوونو او پالیسي جوړونې چارې بشپړې نه کړي او د ښوونځي د بورډ لخوا تصویب شي. دا موقتي بنديز به پرځای پاتې شي.

حاضرې / ګډون

عمومي اړتیاوې:

ټول زده‌کوونکي د ۶ څخه تر ۱۸ کلونو پورې عمر باید ښوونځي ته حاضر شي. دا د لازمي ښوونځي حاضرې (Compulsory School Attendance) په نوم پیژندل کېږي. کله چې زده‌کوونکي په منظم ډول ښوونځي ته حاضر نه شي، نو دوی ناوخته راځي (Tardy) یا بې اجازې نشتون لري (Truant). د زده‌کوونکو حاضرې بڼه کولو لپاره د منځګړیتوب (Intervention) مختلفې ستراتیژۍ کارول کېږي، په ځانګړې توګه د ښوونځي ته د نه تګ خنډونه له منځه وړل. لاندې د ښوونځي د حاضرې مهم قوانین او طرز‌العملونه لنډیز شوي دي. د پیټسبورګ عامه ښوونځیو (PPS) د حاضرې بشپړې پالیسي دلته موندل کېږي: [Board Policy 204 - Attendance](#).

مزمه/اوږدمهاله غیر حاضرې

د پیټسلووانیا د زده‌کړې ریاست خپل تمرکز د بې اجازې غیابونو (Truancy) پر ځای د مزمې بې حاضرې (Chronic Absenteeism) ته بدل کړی دی، خو د دې اغېزه څرګنده شي چې زده‌کوونکي کله چې ډېر ښوونځي له لاسه ورکوي، څومره اغېزمن کېږي. مزمه بې حاضرې هغه وخت ګڼل کېږي کله چې زده‌کوونکي د ښوونځي د تعلیمي کال ۱۰٪ یا ډېر وخت له لاسه ورکړي، که هغه د جواز لرونکي یا بې جواز نشتون، تعلیق، یا د ښوونځي بدلولو له امله وي.

هره ورځ ښوونځي ته حاضرې زده‌کوونکو ته د زده‌کړې او پرمختګ فرصت برابروي. مور پوهېږو چې د ښوونځي ۱۰٪ غیابت (په میاشت کې ۲ ورځې یا په کال کې ۱۸ ورځې، که د جواز لرونکي یا بې جواز وي) کولای شي منفي او غیر ارادي پایلې ولري. مور به د زده‌کوونکو، ښوونځیو او ولسوالۍ په کچه د مزمې بې حاضرې موضوع دوامداره تعقیب کړو. له کورنیو سره به کار وکړو څو اړین معلومات او سرچینې برابرې کړو، تر څو زده‌کوونکي د منظم حاضرې لپاره ملاتړ ترلاسه کړي.

د پیټسبورګ ژمنې ډاډه لپاره وړتیا (Eligibility for The Pittsburgh Promise): د پیټسبورګ ژمنه یوه بورسیه لرونکي پروګرام دی چې د پیټسبورګ عامه ښوونځیو ور زده‌کوونکو ته ورکول کېږي. د بورسیې لپاره د حاضرې معیارونه د ارزونې په برخه کې کارول کېږي. پیټسبورګ د ژمنې ډاډه د حاضرې معیارونه دلته موندل کېږي:

[Eligibility — The Pittsburgh Promise](#) د ښوونځي نه اجازې سره تعلیق او بې اجازې غیر حاضرې د زده‌کوونکي پر وړتیا اغېزه لري، خو نور ټولې غیر حاضرې د وړتیا په ټاکلو کې په پام کې نه نیول کېږي.

د حاضرې مهم اصطلاحات:

بې عذرې غیر حاضرې (Unexcused Absence): کله چې زده‌کوونکي ښوونځي ته حاضر نه وي او د ۳ ورځو دننه لیکلې جواز ونه وړاندې کړي.

ناوخته راتلل (Tardy): د ښوونځي یا ټاکل شوي وخت څخه وروسته حاضر بدل پرته له لیکلې جواز څخه.

بې اجازې غیر حاضرې (Truant): زده‌کوونکي د ۳ یا ډېرې بې اجازې غیر حاضرې.

عادتاً بې اجازې غیر حاضرې (Habitually Truant): د زده‌کوونکي د ۶ یا ډېرې بې اجازې غیر

حاضرې SAIP (د ښوونځي د حاضرې د بڼه والي پلان): دا غونډه د دې لپاره ترسره کېږي چې د

زده‌کوونکي د ښوونځي نه غیابت د لیلونه وڅېړل شي او هڅې وشي چې د زده‌کوونکي حاضرې بڼه شي.

د ښوونځي د حاضرې د بڼه کولو غونډه (School Attendance Improvement Conference – SAIC): د ښوونځي د حاضرې د بڼه کولو پلان (School Attendance Improvement Plan – SAIP): دا پلان د زده‌کوونکي د حاضرې د بڼه کولو هڅې په ګوته کوي او ستراتیژۍ یې مشخصوي.

قرنطين	روغتيا پاملرنه يا درملنه	ناروغي
په محكمه كې حاضري	د پېښې يا حادثې وروسته رغېدنه	د كورنۍ بېرني حالت يا مړينه
نور تاييد شوي عاجل دلايل	د كالج لېدنې	د پوهنتون/كالج لېدنې

د ښوونځي او ټولگي ته ناوخته راتگ (Tardies to School or Class)

په ښوونځي او ټولگي كې پر وخت حاضرېدل د زده‌كونكو د گډون او برياليٽوب لپاره خورا مهم دي. خو ځلي بې‌جواز نشتونونه يا د ناوخته راتگ دقيقې، د دې لارښود له مخې د بې‌حاضري (truancy) په توگه گڼل کېږي. ښوونځي به د ټولگي او ښوونځي ناوخته راتگ لپاره د ديسپلني پايلو وړاندې د ملاتړ او مداخلوي لارې چارې وړاندې كړي.

د غير حاضري وروسته د والدينو د ملاتړ لپاره اقدامات

كله چې زده‌كونكې غير حاضر وي، د هغه والدين يا سرپرست ته د نشتون په ورځ د والدينو/سرپرستانو د خوښې ژبه كې خبر ورکول کېږي. والدين يا سرپرستان درې ښوونيزې ورځې وخت لري چې د ليكلي جواز له لارې د زده‌كونكي غير حاضري توجیه كړي. تر هغې پورې چې جواز تر لاسه نه شي، غير حاضري د بې‌جواز په توگه گڼل کېږي. والدين يا سرپرستان كولاى شي د ښوونيز كال لپاره تر ۱۰ غير حاضريو پورې جواز وړاندې كړي. له دې وروسته، د طبي دليل لپاره بايد د مسلكي روغتيايي چمتو كونكي ليكلي جواز وړاندې شي. د جنازې، محكمې يا نورو عاجلو او ځانگړو مواردو لپاره، قانوني توجیه او ثبوت اړين دي. د ښوونځي مدير كولاى شي د عاجلو شرايطو لپاره موقتي جواز ورکړي. جوازونه كولاى شي په كاغذي بڼه يا برېښنالیک له لارې وړاندې شي.

که قانوني جواز وړاندې نه شي، غير حاضري غير قانوني گڼل کېږي او د بې‌جواز په توگه ثبت کېږي. درې بې‌جواز غير حاضري به د اضافي ملاتړ او مداخلې لامل شي، چې پکې د زده‌كونكو او كورنيو د مرستې لارې چارې شامل دي تر څو د حاضري ځنډونه له منځه يوسي. که ستونزه حل نه شي، د ټولني او ښوونځي بهر ملاتړ ته سپارښتنه کېږي، او په آخر کې د غير حاضري قضيه د محلي قاضي دفتر ته وړاندې کېدای شي. PPS به د حاضري د ستونزو له امله زده‌كونكي له ښوونځي نه وايستلو، د ښوونځي بهر معطلولو، ديسپلني انتقال يا بيا ځای پر ځای کولو ته نه اړوي.

د غير حاضري وروسته د ښوونځي د ملاتړ گامونه

د زده‌كونكي د لومړي او دويم بې‌جوازه غير حاضري وروسته، ښوونځي به د غير حاضري نيتي په ښودلو سره والدينو/سرپرستانو ته ليكلي خبر واستوي. د درېيم عذر غير حاضري وروسته، ورته خبر ورکول کېږي، او په دې كې څرگنديږي چې كه حاضري بڼه نه شي، زده‌كونكي به د عادتاً بې‌حاضرو زده‌كونكو په توگه وپېژندل شي. ټول خبرتياوې بايد د والدينو/سرپرستانو د خوښې ژبه او د اړيكي له لارې واستول شي. د ژبې اړتيا لرونكو والدينو لپاره به ژباړونكي برابر شي. هغه والدين/سرپرستان چې د دوى غوره ژبه پېژندل شوي ده، هغوى ته به يو ژباړونكي وړاندې شي. كله چې عذر غير حاضري دوام وكړي، د ښوونځي د حاضري د بڼه كولو غونډه (SAIC) جوړېږي. د SAIC هدف د ملاتړ پلان جوړول دي تر څو د زده‌كونكي حاضري منظم وساتل شي. والدين/سرپرست (يا د هغوى په رول كې څوك) او زده‌كونكي، او نور اړوند كسان بايد غونډې ته راوغوښتل شي. د غونډې هدف د غير حاضري دليلونه څېړل دي او د حاضري د بڼه كولو هڅه كول، كه اضافي خدمتونه وي يا نه. د SAIC بحثونه او پايلې به په ليكلي بڼه د ښوونځي د حاضري د بڼه كولو پلان (SAIP) كې ثبت شي.

PPS به د والدینو/سرپرستانو سره په ګډه د حاضرې خنډونه له منځه وړلو ته لومړیتوب ورکوي. د نورو اقداماتو پورته کولو مخکې، SAIC باید ترسره شي، حتی که زده‌کوونکي یا والدین ګډون ونکړي هم. که د SAIC وروسته به بی‌عذره غیر حاضرې دوام وکړي، د اضافي ملاتړ لپاره به د بشري خدمتونو وزارت یا د ماشومانو، ځوانانو، او کورنیو دفتر (CYF) ته سپارښتنه کېږي. د ۱۵ کلونو یا زیات عمر لرونکو زده‌کوونکو لپاره، PPS کولای شي د بی‌حاضرې د جریمې راپور د والدین یا زده‌کوونکي پر ضد ولېږي، خو دواړو پر خلاف نه. د ۱۵ کلونو څخه کم عمر لرونکو زده‌کوونکو لپاره، یوازې د والدین پر ضد اقدام کېدای شي. د محلي قاضي ته د غیر حاضرې د جریمې راپور ورکول هیڅکله لازمي نه دي، خو د آخر حل په توګه کېدای شي. د محلي قاضي لخوا د غیر حاضرې جریمې کېدای شي: جریمه، ټولنیز خدمت، د حاضرې د ښه کولو پروګرام بشپړول، د زده‌کوونکي د موټر چلولو امتیاز معطلې، او/یا د تر ۶ میاشتو پورې د موټر چلولو جواز نه اخیستلو شامل وي.

د ښوونځي د حاضرې ملاتړ لپاره اړیکې				
د ښوونځي مشاور / ټولنیز کارکوونکي معلومه کړئ چې ستاسو د ماشوم مشاور یا ټولنیز کارکوونکي څوک دی.	د حاضرې د ښه کولو پروګرامونه او سرچینې. Contact Us – Attendance Works	د ځوانانو لپاره د پاملرنې او ملاتړ پروګرام.	الف+ ښوونځي 1901 Centre Ave, PITTSBURGH, PA 15213 15219	
Pittsburgh Public Schools/Homepage (pghschools.org)		(412) 904-4239	(412) 697-1298	

معلومات لرونکي زده‌کوونکي او حاضرې

د محلي قاضي له لارې د غیر حاضرې په قضیه کې د دعوي وړاندې کولو مخکې، د هر زده‌کوونکي د ځانګړو شرایطو او ملاتړونو د بیاکتنې لپاره د IEP یا 504 ټیم غونډه جوړېږي. د معلومات لرونکي زده‌کوونکي یوازې د حاضرې پر اساس نه شي ایستل کېدای.

له لېږې (آنلاین) زده‌کړې او حاضرې

د ۲۰۲۳-۲۰۲۴ تعلیمي کال په جریان کې، په لېږې زده‌کړې کې هم ورځنۍ حاضرې ثبت کېږي. هغه زده‌کوونکي چې منظم حاضرې لري، د ولسوالۍ له خوا برابر شوي د لېږې زده‌کړې فرصتونو څخه تر ټولو زیات ګټه پورته کوي. د خپلو زده‌کوونکو د ښوونځي ویب‌سایت ته مراجعه وکړئ ترڅو د لېږې زده‌کړې ځانګړې حاضرې په اړه معلومات ترلاسه کړئ.

لاندې د اضافي حاضرې معیارونو لیست دی چې هغه وخت اغیزمن کېږي کله چې زده‌کوونکي په لېږې زده‌کړې کې بوخت وي:

- سینکرونس زده‌کړه (Synchronous Learning): ټول زده‌کوونکي چې د کورسونو لاسرسی لري او په ټاکل شوي ژوندۍ درس کې برخه اخلي، یا د IEP یا 504 پلان مطابق بدیل معیارونه پوره کوي، حاضرې به یې ثبت شي.
- آسینکرونس زده‌کړه (Asynchronous Learning): هغه زده‌کوونکي چې د زده‌کړې مدیریت سیستم (لکه Schoology، Microsoft Teams، یا CLEVER) کې ننوتلي وي او د ورکړل شوي کار هڅه یې کړې وي، یا د IEP/504 پلان مطابق بدیل معیارونه پوره کړي وي، حاضرې به ورته ثبت شي. که زده‌کوونکي د درس ورځې پای ته رسېدو مخکې، د ۵۹:۱۱ بجو پورې کار بشپړ کړي، نو حاضرې به ورته ورکړل شي، حتی که کار د مخکې ورځې وي.

- **ټکنالوژي ته لاسرسی او حاضري (Technology Access and Attendance):** هغه زده‌کوونکي چې کورسونو ته لاسرسی نه لري، د مثال په توګه د کار وړ وسیله نه لري یا انټرنېټ ته لاسرسی نه لري، غیر حاضر نه ګڼل کېږي. والدین/سرپرستان هڅول کېږي چې د ولسوالۍ سره اړیکه ونیسي ترڅو د زده‌کوونکي د لېرې زده‌کړې لپاره اړین وسایل برابر شي. هغو زده‌کوونکو ته به هم استننا ورکړل شي چې د تعلیمي حوزې لخوا کمپیوټر نه لري یا د انټرنېټ/اتصال ستونزې لري. که ټکنالوژیکي ستونزې تایید شي، زده‌کوونکي به حاضر وښودل شي، تر څو زده‌کوونکي یا والدین د ټاکل شوي کارکوونکي سره تماس وساتي (تلیفون یا برېښنالیک).
- د حاضرۍ ملاتړ. ښوونځي کارکوونکي به د والدینو/کورنۍ سره کار وکړي ترڅو د هر ټولګي لپاره منظم حاضري یقیني کړي.

د لېرې زده‌کړې پر مهال د کیمري کارول او حاضري

د زده‌کوونکو د ګډون زیاتولو لپاره اړینه ده چې زده‌کوونکي د مجازي غونډو او آنلاین درسونو پر مهال خپلې کیمري فعاله وساتي. د کیمري فعاله کول زده‌کوونکي سره مرسته کوي چې مناسب مخامخ لارښوونه ترلاسه کړي. د زده‌کوونکو او ښوونکي دواړو ګډون د فعالې زده‌کړې فضا رامنځته کوي. هغو زده‌کوونکو ته به سزا نه ورکول کېږي چې کیمره فعاله نه وي. ښوونکي د زده‌کوونکو هڅونې لپاره بېلابېلې تګلارې کاروي ترڅو زده‌کوونکي د کیمري سره په ټولګي کې ګډون وکړي. د کیمري فعاله کول د ټولګي د ګډون لپاره لازمي نه دي، یوازې هغه پروګرامونه چې د نصاب یوه برخه وي.

والدین/سرپرستان ممکن د محرمیت په اړه اندېښنه ولري. له همدې امله، ښوونځي به زده‌کوونکو ته زده‌کړه ورکړي چې ځنګه خپل بګراونډ په ویديو کانفرنس یا په مجازي زده‌کړې پلټنيزم کې بلور (Blur) کړي. هغه والدین/سرپرستان چې غواړي د ماشوم د وسیلې کیمره غیر فعاله شي، کولی شي د ښوونځي مشر سره اړیکه ونیسي. د کیمري غیر فعاله کولو پروسه بشپړه شوې والدین به د ښوونځي مشر او د ماشوم ښوونکي سره همکاري وکړي ترڅو یقیني شي چې ماشوم په ټولو اړینو ټولګيو او غونډو کې حاضر دی.

د جامو معیار (Dress Code)

که څه هم د ښوونځي ولسوالۍ د زده‌کوونکو د وینا او جامو د انتخاب د آزادۍ حق پیژني، خو د مثبتې زده‌کړې چاپېریال د رامنځته کولو لپاره جامو معیار ټاکل شوی دی. زده‌کوونکي حق لري داسې لباس واغونډي چې د دوی نژادي، کلتوري، مذهبي او جنسي هویتونه ولمانځي، او د جنسي څرګندونې (Gender Expression) انعکاس وکړي، په شمول د جنسیت بې پرېتوب (Gender Neutrality).

زده‌کوونکي باید داسې لباس یا ګانې ونه اغونډي چې د خبرو، نښو، انځورونو یا کوم ترکیب له لارې د جنسي فعالیت، تاوتریخوالي، د الکول یا مخدره موادو کارول، یا د بل چا سپکاوی او توهین وکړي، د نژاد، جنس، جنسیت (په شمول د جنسیت هویت یا څرګندونې)، مذهب، ملیت یا معلولیت پر اساس.

د تعلیمي حوزې پالیسي د ښوونځي په کچه د ټولو زده‌کوونکو لپاره یو شان عملي کېږي، پرته له دې چې د نژاد، قوم، جنس (په شمول د جنسیت هویت یا څرګندونې)، یا جنسي میلان توپیر ولري. د جامو معیار به د بدن د شکل یا اندازې پر اساس توپیر ونه لري. ښوونکي، مدیران او نور ښوونیز کارکوونکي باید د جامو یا بڼې په اړه تبعیضیز یا توهین کوونکي خبرې ونه کړي. زده‌کوونکي به د جامو د معیار د نه مراعاتولو له امله له ټولګي یا ښوونځي نه وایستل شي. ښوونځي ته د دې اجازه نشته چې د جامو د معیار د سرغړونې لپاره د ټولګي دننه تعلیق (In-School Suspension – ISS) صادر کړي. ښوونځي به په پټه توګه د هغو زده‌کوونکو سره کار وکړي چې جامې یې د معیار سره سمون نه لري، ترڅو د منلو وړ حل لارې وړاندې کړي، لکه: د والدینو/سرپرستانو سره اړیکه، د بدیل لباس اجازه ورکول، یا د اضافي جامو موجودیت یقیني کول. هغه زده‌کوونکي چې د ښوونځي یونیفورم ته اړتیا لري، باید د خپل لارښوونځي مشاور یا د ښوونځي لخوا ټاکل شوي شخص سره اړیکه ونیسي. د موبایل یا خورا کمزورو زده‌کوونکو لپاره به کافي وخت او ملاتړ ورکړل شي ترڅو د جامو معیار په سمه توګه عملي کړي. د دیني جامو اغوستل محدود یا منع نه دي. هغه والدین چې د دیني جامو په اړه پوښتنې لري، هڅول کېږي چې د ښوونځي مشر سره یې بحث وکړي.

د ولسوالۍ ژمنه لري چې د پیټسبورګ او الیګني کراؤن (Acts (CROWN Act)) بشپړ ملاتړ وکړي، چې د طبیعي وینتو، د وینتو جوړښت او د سر پوښاک پر اساس تبعیض منع کوي، په ځانګړې توګه د نژادي تبعیض په وړاندې. سربېره پردې، زده‌کوونکي حق لري د محافظوي وینتو ډولونه واغونډي، لکه سر بندونه، توکري، بونیتونه، بندونه (barrettes) یا ګانې (beads). هیڅ زده‌کوونکي به د خپل وینتو د جوړښت له امله له تبعیض سره مخ نه شي.

د ښوونځي مديران اجازه لري چې د خپل ښوونځي دننه اضافي جامو معيار يا يونيفورم پاليسي رامنځته کړي، لکه څنگه چې د بورډ پاليسي کې مشخص شوي. هغه ښوونځي چې د ځانگړي جامو يا يونيفورم پاليسي په ښوونځي يا ښوونځي ملاتړ شوي پېښو کې عملي کوي، به د ټولو زده‌کوونکو لپاره يوازې يو ليست ولري، نه د جنس پر اساس بېل ليستونه. والدين/سرپرستان بايد د خپل ماشوم د ښوونځي ځانگړي جامي پاليسي وگوري. هغه زده‌کوونکي چې د McKinney-Vento Act له مخې بې‌کور دي، د ښوونځي يونيفورم د ترلاسه کولو لپاره به ملاتړ ترلاسه کړي. د هر ښوونځي ځانگړي جامي پاليسي بايد د بورډ د پاليسي، اداري لارښوونو، او د زده‌کوونکو د چلند کوډ سره په بشپړه توگه سمون ولري، په ځانگړي توگه د بورډ پاليسي ۲۲۱ – د جامو معيار سره. Access Board Policy 221 – Dress Code here: <https://go.boarddocs.com/pa/pghboe/Board.nsf/Public>.

د بس قواعد

ټولې ښوونيزې قواعد، په شمول د ښوونځي د انضباط پروسيجرونه او ساتنې، هغه مهال هم تطبيق کېږي کله چې زده‌کوونکي په بس کې وي يا د بس تمخاى کې تم کېږي. ښوونځي بايد د بس د چلند تمې روښانه کړي او زده‌کوونکو او والدينو ته يې خبر ورکړي. په بس يا د بس په تمخاى کې گډوډونکي يا خطرناکه چلند کول چې د ټپي کېدو يا زيان رسېدو لوى احتمال لري، د انضباطي اقدام سبب کېدای شي. منع شوي فعاليتونه عبارت دي له، خو محدود نه دي: تېل وهل، توکي غورځول، ودرېدل، جنگ، چيغې وهل، او د بدن برخې له کړکې بهر کول. د خونديتوب ډاډ لپاره، ټول ښوونيز بسونه او هغه وسايل چې د ۳۶ کسانو او يا زيات ظرفيت لري، بايد د ويډيو کامرو سره مجهز وي. نور بسونه او وسايل هم کېدای شي د غږ ثبتولو تجهيزات ولري. د دې ويډيو او غږ ثبتولو تجهيزات کارول يوازې د ښوونځي د انضباط او امنيتي اهدافو لپاره مجاز دي.

اضافي سرچينې

د نورو محلي سرچينو لپاره، والدين/سرپرستان بايد د خپل ماشوم د ښوونځي سره اړيکه ونيسي.

د زده‌کوونکو د چلند قواعد، کړنې، تعريفونه او د سرغړونې کچې

استثنايي انضباط هغه وخت عملي کېږي کله چې زده‌کوونکي له ښوونيز چاپيريال څخه ايستل کېږي، او دا يوازې د خورا جدي سرغړونو لپاره دی. د دې کار لپاره بايد لومړی لارښوونې او ملاتړونه (لکه څنگه چې په دې لارښود کې ذکر شوي) هڅه شوي وي، خو د ستونزې د حل لپاره يې بريانه وي ترلاسه شوې. هغه زده‌کوونکي چې له ښوونځي ايستل شوي، کولای شي د نورو لارو چارو له لارې زده‌کړه جاري وساتي (لکه: مجازي غير همزمان کار، همزمان کار، يا بديل خايونه).

د دې لپاره چې د ښوونې وخت اعظمي شي او د استثنايي انضباط کچه، په ځانگړي توگه د کوچنيو زده‌کوونکو لپاره، کمه شي، لاندې تعريفونه – چې د PPS بېلابېلو شريکانو لخوا جوړ شوي – غير تاوتریخوالي او تاوتریخوالي سرغړونې جلا کوي. لارښود، مداخله، او انضباطي اقدامات به د دې مطابق ورکړل شي. د عدم تشدد سرغړونو لپاره تعليقونه په ټوليزه توگه په کلکه منع دي، او په ځانگړي توگه په ورکټون کې د دويم ټولگي زده‌کوونکو لپاره منع دي. د ولسوالۍ معاونين به په منظم ډول معلومات ارزوي ترڅو ډاډ ترلاسه کړي چې د غير تاوتریخوالي تعليق منع په ټولو ابتدايي ښوونځيو کې په بشپړه توگه عملي کېږي.

د عدم تشدد سر غروني: هغه سر غروني يا جر مونه چې په مستقيم ډول د نورو د روغتيا، خونديتوب يا ملكيت لپاره گواښ نه جوړوي. غير تاوتریخوالي سر غروني ټول لومړی درجه سر غروني او لاندې غير تاوتریخوالي دوهمه درجه سر غروني شاملوي:

- بي اجازې شتون د ښوونځي په ساعتونو کې (د ښوونځي يا شخصي ملكيت)
- د تمباکو يا بریښنايي سگرتو وسيلو لرل يا کارول
- اکاډميکه بي ايماني / درغلي
- د کمپيوټر يا بریښنايي وسيلو ناوړه کارونه
- بي ادبي او ناسمي خبرې / کلامي جگړه (زده کوونکي ته)
- بي ادبي او ناسمي خبرې / کلامي جگړه (کارکوونکو ته)
- نامناسب جنسي چلند
- د لومړی يا دويمې درجې عدم تشدد سر غروني چې د تهديد ارزونې ټيم له نظره د باور وړ نه وي

تاوتریخوالي سر غروني هغه سر غروني دي چې لاندې شرايط پکې شامل وي: (۱) د بل شخص يا ملكيت پر وړاندې د فزيکي ځواک کارول، هڅه يې کول، يا د ځواک کارولو گواښ؛ يا (۲) هر بل جرم چې جدي جرم (Felony/فېلانی) گنل کېږي او د طبيعت له مخې دا امکان لري چې د جرم ترسره کولو پر مهال د بل شخص يا ملكيت پر وړاندې فزيکي ځواک وکارول شي. تاوتریخوالي سر غروني کولی شي د ښوونځي د بيرون تعليمي تعليق (Out-of-School Suspension) سبب شي. لاندې دويمه درجه سر غروني د تاوتریخوالي سر غروني په توگه گنل کېږي:

- د ملكيت زيان، ويجاړول يا وړانول
- ځورونه
- جگړه
- ځورونه/سايبري ځورونه
- زور زياتي يا زورونه
- فزيکي تيري/تکرار
- غلا/لوټماري
- کډوډي يا جنجال پارول
- د ترهگريز گواښونه چې د تهديد ارزونې ټيم باور لري

ټولې دريمې درجې سر غروني د زده کوونکو د چلند کوډ (Code of Student Conduct) لاندې د کينډرگارټن څخه تر پنځم ټولگي پورې زده کوونکو لپاره د ښوونځي د بيرون تعليمي تعليق سبب کېدای شي:

- د ښوونځي په کارکوونکي، زده کوونکي يا بل شخص بريد
- وسلې او خطرناک وسايل راوړل
- د مخدره توکو جر مونه
- اورلگېدنه
- شديد ځورونه

د ښوونځي مسؤليتونه او حساب ورکونه

هر PPS ښوونځي د ښوونځي د کلتور او چاپيريال لپاره د انضباط کمپټه لري، چې لږ تر لږه مياشت کې يو ځل غونډه کوي ترڅو د انضباط معلوماتو ته کتنه وکړي او د ښوونځي د انضباط چاپيريال قوتونه او کمزورۍ تحليل کړي. ښوونځي په منظم ډول د چلند معلومات د زده کوونکو، ټولگي، او ښوونځي په کچه د روزنې او ملاتړ لپاره کاروي. د PPS پالیسي 102.5 – د زده کړې مساوات او کيفيت سره سم، ولسوالۍ هڅه کوي چې د رنگ، قوم، جنس يا جنسي تمايل په اساس توپير او نابرابري له منځه يوسي. ښوونځي بايد هر کال د زده کوونکو د ملاتړ دفتر ته راپور وسپاري چې پکې د مختلفو مداخلو او اصلاحاتو څرنگوالی ذکر شوی وي او دا راپور والدينو، زده کوونکو او کارکوونکو ته وړاندې کړي.

- د K-5 زده‌کونکو لپاره جلا لارښود وگورئ: Student Code of Conduct & Infraction Levels Guide
- د 6-12 زده‌کونکو لپاره جلا لارښود وگورئ: Student Code of Conduct & Infraction Levels Guide

له ټولګي څخه ایستل – پروسیجرونه

په ښوونځي کې تعلیق (In-School Suspension / د ټولګي له ایستل)

- په ښوونځي کې تعلیق د ټولګي له ایستلو او زده‌کونکو د ښوونځي د کارکوونکو تر مستقیم نظارت لاندې په ځانګړي زده‌کړیز ځای کې ساتلو ته وایي. مستقیم نظارت معنی لري چې کارکوونکي فزیکي په هماغه ځای کې د زده‌کونکو سره وي. دغه ځانګړی ځای ممکن د هر ښوونځي د PBIS سیستم سره سم بل نوم هم ولري. په ښوونځي کې تعلیق باید د District Policy 218 – Suspension and Expulsion سره سم عملي شي. مستقیم نظارت دا معنی لري چې کارکوونکي فزیکي په هماغه ځای کې د زده‌کونکو سره وي. دغه ځانګړی ځای ممکن د هر ښوونځي د PBIS سیستم سره سم بل نوم هم ولري. په ښوونځي کې تعلیق باید د District Policy 218 – Suspension and Expulsion سره سم عملي شي.
- د ټولګي له ایستلو موده ممکن د یوې ټولګي، څو ټولګیو، یا د ټولې ورځې لپاره وي.
- والدینو/سرپرستانو باید د هر تعلیق خبر ورکړل شي او د ضرورت په صورت کې د مدیر سره د غونډې غوښتنه وکړي.
- هېڅ زده‌کونکی تر هغه د دننه-ښوونځي تعلیق کې نه شي اچول کېدای، څو چې د تعلیق د لاملونو په اړه خبر نه وي شوی او د ځواب ویلو یا خپل نظر څرګندولو فرصت نه وي ورکړل شوی.
- که د کوم زده‌کونکي دننه-ښوونځي تعلیق له پرله‌پسي پنځو (۵) ورځو ډېر شي، نو د هغه د والدینو لپاره د ښوونځي د رئیس (پرنسپل) سره د غونډې فرصت برابرېږي. د معیوبو زده‌کونکو (IEP یا 504 پلان لرونکو) لپاره که تعلیق له پنځو (۵) ورځو ډېر دوام وکړي، د هغوی د ملاتړ ټیم غونډه باید حتمي وبلل شي. که تعلیق له لسو (۱۰) ورځو اوږدې، ښوونځي به زده‌کونکي ته د غیر رسمي اورېدنې (Informal Hearing) فرصت برابر کړي، څو زده‌کونکی وکولای شي د پېښې په اړه خپل لوری تشریح کړي. د غیر رسمي اورېدنې موخه دا ده چې زده‌کونکي ته دا توان ورکړل شي چې د ښوونځي د مناسب چارواکي سره وگوري ترڅو د هغه پېښې شاوخوا شرایط تشریح کړي چې له امله یې زده‌کونکی تعلیق شوی دی.
- ښوونځي مکلف دی چې د تعلیق په موده کې د زده‌کونکي د زده‌کړو لپاره بدیل ترتیبات برابر کړي. معیوب زده‌کونکي چې له ټولګي وشړل شي، باید د هغوی د IEP او د معلولیت لرونکو زده‌کونکو د فدرالي قانون (IDEA) له مخې د زده‌کړې ځانګړي خدمات تر لاسه کړي.

له ښوونځي څخه اخراج - طرز العملونه

له ښوونځي څخه ایستل (Out-of-School Suspension)

- له ښوونځي څخه د ایستلو (تعلیق) موضوع د ولسوالۍ د پالیسي 218 – د تعلیق او اخراج د تگلارې پر اساس عملي کېږي.
- له ښوونځي د ایستلو (۱ تر ۱۰ ورځو پورې) صلاحیت د ښوونځي رئیس یا د ښوونځي مسوول کس لري.
- هېڅ زده‌کونکی تر هغه له ښوونځي نه شي شړل کېدای، څو چې د تعلیق لامل ورته نه وي روښانه شوی او د ځواب ویلو موقع ورته نه وي ورکړل شوی. استثنا یوازې هغه مهال ده چې د ښوونځي د ټولني روغتیا، خونديتوب او هوساینه له جدي ګواښ سره مخامخ وي.
- د زده‌کونکي والدین/سرپرست او د ښوونځي سرپرست (Superintendent) باید سمدستي په لیکلې ډول خبر شي.
- که زده‌کونکی د فزیکي ښوونځي پر ځای لنډ مهال د انلاین زده‌کړې پروګرام ته ولېږل شي، نو د تعلیق ټول قانوني او کړنلاري حقونه به ورته خوندي پاتې وي.
- که له ښوونځي د تعلیق موده له درېو (۳) ورځو زیاته شي، د زده‌کونکي او والدینو لپاره به د لومړیو درېو ورځو په جریان کې غیر رسمي اورېدنه (Informal Hearing) ترسره شي.
- له ښوونځي د تعلیق موده له لسو (۱۰) ورځو پرله‌پسي ورځو نه شي اوږدې.
- زده‌کونکي مسؤلیت لري چې د تعلیق پر مهال خپلې ازموینې او کورنۍ دندې بشپړې کړي، او ښوونځي باید ورته د دې د ترسره کولو زمینه برابره کړي.
- له ښوونځي څخه بهر غیر رسمي تعلیقونه منع دي.

- یو زدهکونکی د یوې تېروتنې (مخالص عمل) له امله دوه ځله نه شي مجازات کېدای. که د تعلیق په موده کې ځانگړي پروگرامونه لکه مېلې، سفرونه یا غونډې ترسره شي، نو زدهکونکی په کې برخه نه شي اخیستلی. خو که دا پروگرامونه د تعلیق له مودې وروسته ترسره کېږي، زدهکونکی به یې برخه وي، تر هغه چې د خونديتوب ستونزه نه وي موجوده.
- هغه زدهکونکي چې معيوب وي او له ښوونځي وشړل شي، د هغوی د IEP او د معلوماتو د زدهکونکي د فدرالي قانون (IDEA) له مخې باید د زدهکونکي خدمات تر لاسه کړي.

د معيوبو زدهکونکو د نظم او دسيسپلین اصول

- د هغو زدهکونکو د نظم او انضباط مسئلې چې د انفرادي زدهکونکي پروگرام (IEP) يا د 504 پلان لاندې وي، د ايالتې او فدرالي قوانينو تر واک لاندې دي. هر ځای چې د ښوونځي د پالیسي او د قانون تر منځ ټکر وي، قانون به نافذ وي. ښوونځی هغه مهال د معيوب زدهکونکي د دسيسپلین او نظم حق نه لري، که د زدهکونکي کرښه د هغه له معلولیت سره مستقیم تړاو ولري، يا که د ښوونځي له خوا د IEP يا 504 پلان نه وي پلي شوی. یوازې په ځانگړو شرايطو کې استثنا شونې ده.
- هغه زدهکونکي چې د IDEA يا د 504 قانون لاندې مستحق وي، يا حتی هغه چې د معلولیت د احتمال لاندې راځي، له ښوونځي نه شي شړل کېدای: له لسو (10) پرله پسې ورځو ډېر وخت، له 11 تر 15 ورځو پورې که د شړلو لړۍ د یوې ښې (Pattern) په توگه گڼل کېږي، يا د یو ښوونځي په یو کال کې له 15 ورځو زیات. هر ډول شړل چې له دې حدودو واورې، ځانگړو مقرراتو او محدودیتونو تابع دي، چې پکې د "د معلولیت د څرگندتیا ارزونه" (Manifestation Determination) هم شامله ده.
- هغه زدهکونکي چې د ذهني معلولیت (Intellectual Disabilities) تشخیص ورته شوی وي، تر هغه د ښوونځي له درسونو نه شي شړل کېدای خو چې د ښوونځي ادارې د هغه د والدینو/سرپرست له لوري د د سپارښتنل شوي زدهکونکي ځای پر ځای کولو د خبرتیا (NOREP) په رسمي فورمه لیکلې اجازه نه وي تر لاسه کړې، يا د اورېدنې د افسر (Hearing Officer) له خوا یې اجازه نه وي ورکړل شوې.
- که د زدهکونکي د دسيسپلین سرغړونې په منځ کې د وسلې يا مخدره موادو درلودل شامل وي، يا که زدهکونکي په بل چا سخته فزیکي زیانمنونه حمله ترسره کړې وي، نو دغه زدهکونکي – که معلول وي که نه – له ښوونځي د ۴۵ ښوونیزو ورځو لپاره لري کېدای شي، پرته له دې چې د هغه کرښه د څرگندتیا (Manifestation) برخه وگڼل شي.
- که د کوم زدهکونکي د خراب چلند په اړه کومه دسيسپلینې سزا ثبت شوې وي او وروسته وټاکل شي چې دا کرښه د هغه د معلولیت له امله وه، نو دا ډول ثبتونه باید د زدهکونکي له انضباطي دوسيې څخه لري شي.
- د معلول زدهکونکو د انضباط په اړه ځانگړي پوښتنې باید د د ځانگړو زدهکونکو د پروگرام دفتر ته د (412-529-3132) په شمېرې ورواستول شي.
- ښوونځي ټیمونه مکلف دي چې د هغو معلول زدهکونکو لپاره چې په یوه ښوونیز کال کې د تعلیق ورځې تر اته (۸) ورځو رسېږي، د چلند د دندو فعاله ارزونه (FBA – Functional Behavioral Assessment) پیل کړي. دا ماده د هغو زدهکونکو لپاره هم شامله ده چې د IEP يا 504 پلان د وړتیا لاندې گڼل کېږي يا د وړتیا په توگه ورته شک کېږي. د ځانگړو شرايطو له مخې ښايي FBA تر اته ورځو مخکې هم ترسره شي.
- د زدهکونکي IEP يا 504 ټیم به وروسته د موجودو معلوماتو پر اساس دا وټاکي چې آیا زدهکونکي داسې چلندونه ښيي چې د هغه یا نورو د زدهکونکي مخه نیسي که نه. که هو، نو ټیم به د زدهکونکي لپاره د مثبت چلند ملاتړ پلان (Positive Behavior Support Plan) جوړ یا نوي کړي. ښوونځي ټیمونو او والدینو ته سپارښتنه کېږي چې د زدهکونکي د هر ډول انضباطي شړلو وروسته د IEP ټیم غونډه راوبولي.

د ښوونځي څخه د اخراج (Expulsion) کړنلارې

- د اخراج موضوع د ولسوالۍ د پالیسي 218 – د تعلیق او اخراج د تگلارې پر اساس عملي کېږي. اخراج هغه شړل گڼل کېږي چې له لسو (10) پرله پسې ښوونیزو ورځو زیات دوام ولري.
- زدهکونکي چې له اخراج سره مخ وي، د اخراج تر پرېکړې وړاندې د رسمي اورېدنې (Formal Hearing) حق لري.
- تر هغه وخته پورې چې اورېدنه ترسره کېږي او د ادارې بورډ پرېکړه کوي، زدهکونکي باید خپل عادي ټولگي ته ستانه شي. خو که د یوې غیر رسمي اورېدنې وروسته دا وټاکل شي چې د زدهکونکي شتون د نورو روغتیا، خونديتوب یا هوساینې ته جدي گواښ دی، او د تعلیق په موده کې د رسمي اورېدنې ترسره کول ممکن نه وي، نو زدهکونکي کولای شي له لسو (10) ښوونیزو ورځو زیات وخت له ښوونځي وشړل شي.
- رسمي اورېدنه باید د تورو د خبرتیا له ورځې تر پنځلسو (15) ښوونیزو ورځو پورې دننه ترسره شي، پرته له دې چې دواړه خواوې د ځنډ پر سر موافقه وکړي.
- هغه زدهکونکي چې له ښوونځي وشړل شي، د ولسوالۍ د بدیل زدهکونکي د پروگرامونو له لارې به ورته بدیله زدهکونکي برابره شي.

له ښوونځي څخه د اخراج پر مهال زده کړه

- هغه زده‌کونکي چې عمر يې له اتلسو (۱۸) کلونو کم وي، که له ښوونځي وشړل شي هم، د جبري زده‌کړې قانون تر واک لاندې پاتې کېږي او ښوونځی مکلف دی چې هغوی ته زده‌کړه برابره کړي.
- هغه زده‌کونکي چې له ښوونځي وشړل شي، د Clayton Academy له لارې زده‌کړه ترلاسه کوي.
- هغه زده‌کونکي چې معلولیت لري او له ښوونځي وشړل شي، باید د هغوی د IEP او د معلول زده‌کونکو د زده‌کړې د فدرالي قانون (IDEA) له مخې زده‌کړې ته دوام ورکړي.

د غیر رسمي اورېدنې (Informal Hearing) د زده‌کونکي حق په اړه

- زده‌کونکي په لاندې مواردو کې د غیر رسمي اورېدنې حق لري: د ښوونځي له درېو (۳) ورځو یا زیاتو تعلیقونو مخکې، د بدیل زده‌کړې پروگرام ته د لېږدولو مخکې، یا کله چې دننه-ښوونځي تعلیق له لسو (۱۰) پرله‌پسې ورځو زیات شي.
- د غیر رسمي اورېدنې موخه دا ده چې زده‌کونکي د اړوندو ښوونیزو چارواکو سره وپېني او د پېښې شاوخوا حالتونه تشریح کړي.
- په اورېدنه کې به د پېښې اړوند ټول معلومات وړاندې شي، او زده‌کونکي، د هغوی والدین یا سرپرستان او ښوونځي چارواکي به د دې بحث وکړي چې راتلونکي کې د ورته سرغړونو د مخنیوي لپاره کوم گامونه پورته شي.
- والدین یا سرپرستان باید د تعلیق لاملونه، د اورېدنې وخت او ځای په لیکلي ډول خبر شي.
- زده‌کونکي حق لري چې: په اورېدنه کې پر حاضر شاهدانو پوښتنې وکړي، او د خپل ملاتړ لپاره خبرې او شاهدان وړاندې کړي.
- ښوونځی مکلف دی چې غیر رسمي اورېدنه د تعلیق په لومړیو درېو (۳) ورځو کې دننه ترسره کړي.

د رسمي اورېدنې (Formal Hearing) په اړه د زده‌کونکي حق

- زده‌کونکي د اخراج (یعني له ښوونځي څخه د لسو یا زیاتو پرله‌پسې ورځو د شړلو) څخه مخکې د رسمي اورېدنې حق لري. والدین یا قانوني سرپرستان باید د تایید شوي لیکلي خبرتیا (Certified Mail) له لارې د تورو په اړه خبر شي او لږ تر لږه درې (۳) ورځې مخکې د اورېدنې د وخت او ځای په اړه لیکلي خبر ورکړل شي.
- د اورېدنې د خبرتیا سره یو ځای باید د اخراج پالیسي یوه کاپي، د وکیل په وسیله د استازیتوب حق، او د اورېدنې د کړنلارې وضاحت شامل وي. زده‌کونکي کولای شي د اورېدنې د نیتې د څنډ غوښتنه وکړي، که چېرې د وخت غځولو لپاره بڼه او توجیه شوی دلیل وړاندې کړي.
- والدین/سرپرستان دا اختیار لري چې د رسمي اورېدنې له حق څخه تېر شي او د اورېدنې پر ځای د ښوونځي ټاکل شوي سزا ومنې، خو د دې کار لپاره باید د لیکلي پرېکړې (Waiver Form) په رسمي ډول وړاندې شي او منل شوي وي.
- اورېدنه به په شخصي ډول ترسره کېږي، تر څو چې زده‌کونکي یا والدین د عامه اورېدنې غوښتنه ونه کړي. زده‌کونکي کولای شي د خپلو والدینو په لگښت د وکیل په وسیله استازیتوب ولري، او یو والد یا قانوني سرپرست یې کولای شي په اورېدنه کې گډون وکړي.
- زده‌کونکي حق لري چې: د هغو شاهدانو نومونه تر لاسه کړي چې پر وړاندې یې شهادت ورکوي، د هغوی د بیانونو او لیکلي اعترافونو کاپي تر لاسه کړي، غوښتنه وکړي چې شاهدان په شخصي ډول حاضر شي او د هغوی پوښتنو ته ځواب ووايي یا د متقابل پوښتنو (Cross Examination) اجازه ورکړل شي، پخپله شهادي ورکړي او د ملاتړ لپاره شاهدان وړاندې کړي. زده‌کونکي دا اختیار هم لري چې شهادي ورته کړي، او د نه ویلو په دلیل به نه گواښل کېږي او نه وروسته مجازات شي.
- د اورېدنې رسمي لیکلي یا غږیز ریکارډ باید وساتل شي. زده‌کونکي د خپل لگښت په بدل کې د کاپي غوښتنه کولای شي. ډیجیټل کاپي به وړیا ورکړل شي.
- اورېدنه باید د تورو د خبرتیا له ورځې تر پنځلسو (۱۵) ښوونیزو ورځو کې دننه ترسره شي، پرته له دې چې دواړه خواوې د څنډ په اړه موافقه وکړي.
- ښوونځی دا مسؤلیت لري چې د شواهدو د غلبې (Preponderance of the Evidence) پر اساس ثابته کړي چې زده‌کونکي د ښوونځي کومه مقرره نقض کړې ده. د غیر مستقیمو خبرو (Hearsay) منل کېدلای شي، خو باید د نورو کره شواهدو په وسیله تایید شي.
- هغه شواهد چې د زده‌کونکو او/یا د هغوی د شخصي شیانو د قانوني پلټنې له لارې ترلاسه شوي وي، د منلو وړ دي.
- د FERPA قانون له مخې، ښوونځی مکلف دی چې زده‌کونکو او د هغوی والدینو/سرپرستانو ته د ښوونځي د انضباطي اسنادو ته د لاسرسي حق ورکړي.
- د اورېدنې د پایلې سره یو ځای باید زده‌کونکي ته د استیناف (Appeal) د حق خبرتیا ورکړل شي.

د PPS د نظم او ډیسپلین د ساتنې د پینل (Discipline Panel) رول

که کوم زده‌کونکی د څلورمې کچې د چلند د سرغړونې (Level 4 Infraction) له امله (په ۶-۱۲ ټولګيو کې) يا د الکول، سګريټو او نورو نشه‌يي موادو (ATOD) اړوند سرغړونې له امله د اوږدمهاله تعلیق (Long-Term Suspension) سره مخ شي، نو د هغه قضیه د ډیپلین پینل ته استول کېږي.

- د نظم او ډیپلین پینل (Panel) مهم رول لوبوي تر څو ډاډ ترلاسه کړي چې هغه زده‌کونکي چې د انضباط له امله له خپل اصلي ښوونځي لېږدول شوي، څارل کېږي او تر ټولو ژر ممکنه وخت کې بېرته ستنېږي.
- پینل د ټولو اوږدمهاله تعلیقونو (له ۳ ورځو څخه زیات)، د څلورمې کچې د سرغړونو، او د ATOD اړوند سرغړونو راپورونه ارزوي، تر څو په ټول ولسوالۍ کې د انضباط عدالت، د انضباط د اصولو تطبیق، او د ځانګړو زده‌کړو د قوانینو سره د مطابقت ډاډمن کړي.
- پینل د زده‌کونکو د ملاتړ د خدمتونو د مرستیال (Assistant Superintendent) په مشرۍ پر مخ ځي او په کې د زده‌کونکو د لاسته‌راړنو د مرکز (SAC) او Clayton له ښوونځیو څخه پرنسپالان، د یوه ټولګي ښوونځي پرنسپال، د SAC او Clayton ټولنیز کارکوونکي، او د ځانګړو زده‌کونکو د پروګرام (PSE) استازی شامل دي.
- پینل هره اوونۍ غونډه کوي څو د زده‌کونکو د انضباطي راپورونو ارزونه وکړي، د انضباطي لېږدونو اسناد وساتي، د ښوونځیو له پرنسپالانو سره د ډیپلین په اړه اړیکه ونیسي، او د اړتیا پر وخت له حقوقي څانګې سره مشوره وکړي. د اړتیا په وخت کې د قانون څانګې سره هم مشوره کېږي. دا کار د څلورمې کچې سرغړونو او د ابتدايي ښوونځیو د نشه‌يي توکو د سرغړونو د دوسو ارزونه هم شامله ده. پینل د ټولو څلورمې کچې سرغړونو او پایلو ریکارډ ساتي. برسېره پر دې، پینل هغه زده‌کونکي ارزوي چې د Alternate Education for Disrupted Youth (AEDY) لپاره استول شوي، څو ډاډ ترلاسه کړي چې د ایالت د معیارونو له مخې وړ دي.
- پینل هر درې میاشتې وروسته د هغو زده‌کونکو حالت بیا ارزوي چې په SAC او Clayton کې ځای پر ځای شوي وي، تر څو وګوري چې ایا د اصلي ښوونځي ته ستنېدو شرایط لري که نه. د ځانګړو شرایطو په اړه د SAC او Clayton په ځای پر ځای کېدو کې هم بحث کېږي. سر بېرته پر دې، پینل د زده‌کونکو د PSS7 فورمو (د چلند د فعالیت ارزونه) څېړنه کوي څو یقیني کړي چې د معلولیت د شک پر مهال د قانوني پروسې ساتنه شوي وه.
- پینل د اړتیا پر مهال له کورنیو او ښوونځیو سره اړیکه نیسي. پدې کې د هغو ورځو څارنه او د ښوونځیو سره اړیکه شامله ده چې کله زده‌کونکي د ۴۵ ورځو تعلیق یا د بدیل زده‌کړې له پروګرامونو څخه د بېرته ستنېدو حق لري. پینل همدارنګه د ATOD ټولګي د هغو زده‌کونکو لپاره هم همغږي کوي چې د چرسو، د نشه‌يي وسایلو یا الکولو په تړاو سرغړونه کړي وي.
- د پینل د ټولو چارو ترڅنګ، د زده‌کونکو د ملاتړ د خدمتونو مرستیال او د پینل د PSE استازی (کله چې د IEP یا د معلولیت شک موجود وي) د هغو ټولو قضیو ارزونه کوي چې پکې له درېو (۳) ورځو زیات له ښوونځي د تعلیق موضوع وي.

د جدي سرغړونو (وسلې، مخدره مواد) په اړه کورنیو ته مهم معلومات

د وسلو او خطرناکو وسایلو لرل هیڅ زده‌کونکی نه شي کولای چې د پنسلوانیا د ښوونځي د قانون (Pennsylvania School Code) له مخې هر ډول وسله یا خطرناک وسیله په خپل لاس کې ولري، ورسره چلند وکړي یا یې انتقال کړي، که دا په ښوونځي کې وي، د ښوونځي له لوري د تنظیم شوي یا منظور شوي کومې غونډې په مهال وي، یا کله چې زده‌کونکی ښوونځي ته راځي او یا د ښوونځي له فعالیت څخه کور ته ستنېږي – که دا د پلي تګ، شخصي ترانسپورت یا د ښوونځي بس له لارې وي.

د قانون له مخې، د "وسلې" اصطلاح یوازې پر ټوپک یا تمانچې پورې نه محدودېږي؛ بلکې پکې دا هم شامل دي: چرې، پري کوونکي وسایل، هر ډول پري کولو اله، چاودېدونکي توکي، نانچاکو (Nunchaku)، ټوپک، شاتګن، رائفل، او یا هر ډول وسیله، اله یا سامان چې د جدي فزیکي زیان رسولو وړتیا ولري. کله چې ښوونځي دا ارزوي چې کوم شی وسله ده که نه، نو باید د هغه د عملي او واقعي استعمال پر بنسټ پرېکړه وکړي. یوازې د زده‌کونکي د استعمال طریقه د داسې شي ماهیت نه بدلوي چې اصل کې وسله نه وي.

د اخراج لپاره سپارښتنه او رسمي اورېدنه

کله چې وسله ونیول شي، پرنسپل د ښوونځي له پولیسو سره اړیکه نیسي او د اوږدمهاله تعلیق لپاره دوسیه (Long-Term Suspension Packet) ډکوي چې باید د زده‌کونکو د ملاتړ د خدمتونو دفتر ته واستول شي. د سرغړونې له درېو (۳) ورځو دننه، مدیر مکلف دی چې د ټولو حالاتو په رڼا کې د ډیپلیني پایلو سپارښتنه وکړي. وروسته له دې، د زده‌کونکو د ملاتړ دفتر د رسمي اورېدنې مهالویش ټاکی، چېرې چې د ډیپلیني اورېدنې افسر (Discipline Hearing Officer) به د ادارې د سپارښتنې ملاتړ وکړي یا د بېنې (Clemency) سپارښتنه وکړي والدين/سرپرست کولای شي د رسمي اورېدنې له خپل حق څخه تېر شي او د وړاندیز شوي سزا منلو ته غاړه کېږدي.

د وسلې د لرلو په اړه د بښني (Clemency) خانګرې قضیې
د PPS په پالیسي کې هغه حالتونه چې د وسلې د لرلو پر مهال نرمښت ته ور ګڼل کېږي، په لاندې ډول دي:

1. ابتدايي ښوونځي زده‌کونکي لخوا د وسلو درلودل: که د K-5 ټولګيو زده‌کونکي د وسلې د پالیسي خلاف کوم توکي ولري، اداره به دا وسیله ضبط کړي. په داسې حالاتو کې د اورېدنې افسر به په اصل کې د ابتدايي ښوونځي زده‌کونکو لپاره د نرمښت سپارښتنه وکړي، پرته له دې چې کوم خانګرې شرایط د زیاتې سزا غوښتنه وکړي. د بښني د تر لاسه کولو وروسته، زده‌کونکي به سمدستي بېرته خپل ښوونځي ته ستانه شي.
2. په غیر ارادي توګه د وسلې راوړل: که کوم زده‌کونکي په تېروتنه کې کومه وسله ښوونځي ته راوړي او د ښوونکو یا کارکوونکو د غوښتنې سره سم یې وسپاري.

د بښني په اړه د سپارښتنې پروسه (د وسلو د لرلو کوډ 306 یا 406): کله چې د وسلې لرلو لپاره د بښني سپارښتنه کېږي، اداره به د اوردمهاله تعلیق دوسیه او د رسمي اورېدنې سپارښتنه ډکه کړي، د نرمښت وړاندیز سره. که اداره او د اورېدنې افسر دواړه د نرمښت موافقه وکړي، زده‌کونکي به بېرته خپل ښوونځي ته واستول شي، پرته له دې چې خانګرې شرایط د یو څخه تر درېو (1-3) ورځو پورې له ښوونځي د تعلیق غوښتنه وکړي.

د خانسانتي وسایل (Self-Defense Items) د خانسانتي وسایل د خطرناکو وسایلو په کتار کې راځي او په ښوونځي کې منع دي، ځکه چې دا د جدي فزیکي زیان رسولو وړتیا لري. دا توکي هر کله چې د ښوونځي کارکوونکو ته ښکاره شي (که د چک پر مهال، راپور ورکولو یا کتلو له لارې وي) ضبط کېږي. د دې لپاره هېڅ توپیر نشته چې زده‌کونکي یې خپله وسپاري یا له هغه ضبط شي. د خانسانتي هغه وسایل چې پر خان لېږدول کېدای شي او په اصل کې د خان د خونديتوب لپاره جوړ شوي یا ډېر کارول کېږي، په دې کې شامل دي: هغه اله، وسیله یا توکي چې یو څوک یې له خان سره ګرځولی شي او په اصل کې د خان د ساتنې لپاره جوړ شوي وي یا په دې موخه عام استعمال ولري. بېلګې یې دا دي (خو یوازې په دې نه محدودېږي): Pepper spray (مرچو اسپری/مرچو اوبښکې بهوونکې سپرې) – هغه سپرې چې د مرچو له کیمیاوي موادو څخه جوړېږي او د سترګو سوځېدو او اوبښکو د راوړلو له لارې برید کونکي بې‌وسه کوي. Self-defense keychains (د خان سانتي کیلي/کلې زنجیر وسیله) – د کیلي زنجیر داسې ډیزاینونه چې د خان سانتي لپاره د کوچنۍ وسیلې په توګه کارېدلی شي. Self-defense rings (د خان سانتي ګوتمۍ/ګوتمۍ وسیله) – د ګوتمۍ ګوتمۍ چې د خان د دفاع لپاره خانګرې ډیزاین شوي وي. Tactical pens (تکنیکي قلم/د خان سانتي قلم) – داسې قلم چې د لیکلو ترڅنګ د خان د ساتنې د وسیلې په توګه کارېدلی شي. Flashlights (لښته څراغ/لاس څراغ) – داسې وړوکی څراغ چې د خان سانتي لپاره هم کارېدلی شي (لکه د برید کونکي سترګې رندول یا فزیکي ګوزار). Kubatons (کوباتون/د خان سانتي لاسني) – وړوکی فلزي یا پلاستيکي لاسني چې په کلي زنجیر یا د لاس په ګوتو کې نیول کېږي او د فشار ورکولو یا ګوزار لپاره کارېږي. یو خانسانتي وسیله هغه وخت د کارولو ګواښ ګڼل کېږي، کله چې زده‌کونکي یې په لاس کې ولري او د بل کس فزیکي خونديتوب ته مستقیم ګواښ وي.

1. یو خانسانتي وسیله هغه وخت د "کاروني" په توګه ګڼل کېږي، کله چې زده‌کونکي په قصدي یا غیر قصدي ډول دا وسیله استعمال کړي، چې پایله یې د بل کس ټپي کېدل وي.
2. د خان د دفاع توکي هغه وخت کارول کېږي کله چې یو زده‌کونکي په قصدي یا غیر ارادي ډول دا توکي وکاروي، چې د بل چا د ټپي کېدو لامل کېږي.

د PPS پالیسي له مخې، زده‌کونکي یوازې هغه وخت د وسلې د پالیسي د سرغړونې په تور محاکمه کېږي، کله چې دا وسیله د بل کس پر وړاندې وکاروي یا یې د کارولو ګواښ وکړي. ښوونځي مکلف دي چې د زده‌کونکو د ملاتړ د خدمتونو دفتر سره سلا مشوره وکړي مخکې له دې چې کوم خانسانتي وسیله د وسلې په توګه طبقه بندي کړي او د لسو (10) ښوونیزو ورځو نه زیات تعلیق یا اخراج وړاندیز کړي. یوازې د خانسانتي وسایلو لرل، پرته له استعمال یا ګواښ څخه، زده‌کونکي د تر یوې (1) کاله پورې له ښوونځي د اخراج مستحق نه ګرځوي.

د وسلې تقلیدي توکي (Lookalike Items) هر هغه شی چې د چرې، پرې کولو وسیلې، نانچاکو، ټوپک، شاتګن یا رائفل تقلید وي، منع دی. سره له دې چې ځینې زده‌کونکي ممکن د لوبو یا د کالیو د تکمیل په موخه له داسې تقلیدي وسلو سره لاسرسی ولري، خو دغه توکي په ښوونځي یا د ښوونځي د لوري تنظیم شویو پروګرامونو کې منع دي. هغه زده‌کونکي چې تقلیدي وسلې ښوونځي ته راوړي، د هغوی وسایل به ضبط شي، خو هېڅ دیسپلني سزا به ورنکړل شي، تر څو چې دغه توکي د زده‌کونکو د چلند د پالیسي خلاف بل عمل لپاره نه وي کارول شوي.

د مخدره موادو کارول، خرڅول یا لرل

هیڅ زده‌کونکي نه شي کولای چې په ښوونځي کې یا د ښوونځي د فعالیتونو پر مهال هر ډول کنټرول شوی مواد (Controlled Substance) د چرسو (Marijuana) پشمول په نور داسې توکي واک کې ولري، وکاروي، وپلوري یا د هغو تر اغېز لاندې وي. د PPS اداره په رسمیت پېژني چې د ایالت د "طبي تنباکو قانون" (Medical Marijuana Act, 35 Pa. C.S. § 10231.101 et seq.) له مخې تنباکو د ځینو طبي موخو لپاره په لاسرسۍ کې زیاته شوې ده. د CS § 10231.101، او نور. خو لا هم د فدرالي قانون له مخې تنباکو غیرقانوني ماده ده. د پنسلوانیا د طبي تنباکو قانون د فدرالي مخدره موادو د قوانینو ځای نه شي نیولی، چې په کې د ښوونځي پر ملکیت کې د نشه یي توکو د شتون او استعمال په وړاندې سخت بندیز شامل دی (Every Student Succeeds Act, 20 U.S.C. § 71118). د پنسلوانیا د طبي تنباکو د قانون د فدرالي مخدره موادو د قوانینو ځای نه شي نیولی، چې په کې د ښوونځي پر ملکیت کې د نشه یي توکو د شتون او استعمال په وړاندې سخت بندیز شامل دی (Every Student Succeeds Act, 20 U.S.C. § 71118). د تنباکو لرل د ایالتي او فدرالي قانون له مخې یو جزایي جرم دی او همدارنګه د ولسوالۍ د پالیسي ۲۱۷ – Drugs and Alcohol ښکاره سرغړونه ده. <https://go.boarddocs.com/pa/pghboe/Board.nsf/Public#>

د چرس بندیز په ښوونځي کې د دې هر ډول ښې ته غځېږي، لکه: THC يا THCa، د چرس هر ډول محصول. د چرس منع شوي ښې د دې هر ډول شکل ته غځېږي، چې پکې شامل دي خو يوازې په همدې نه محدودېږي: د موم پر بنسټ جوړ شوي توکي، د خوړلو وړ ښې، گولي، نېل، پر پوستکي لگېدونکي ډولونه لکه جيلونه، کرېمونه او مرهمونه، ایستلي مواد، د گل يا بوټي ښه، او هغه ډولونه چې د بخار کولو، تنفس کولو، ټېنکچر يا مایع په وسيله کارول کېږي. PPS د هر هغه ایالتی یا فدرالی لارښوونې پابند دی چې د ښوونځي په ساحه کې د چرس يا د چرس د محصولاتو په اړه صادري شي.

زده‌کوونکي چې د لومړي ځل لپاره د ۵ گرامه څخه کم چرس په واک کې ولري، د ۳۰۷ کود د چلند سرغړونه (307 Code of Conduct Violation) ته راجع کېږي. زده‌کوونکي چې د ۵ گرامه يا زيات چرس ولري، يا په دوهم ځل د ۵ گرامه نه کم لرلو پر مهال ونيول شي، د ۴۰۷ کود د چلند سرغړونه (407 Code of Conduct Violation) ته راجع کېږي. زده‌کوونکي چې د طبي چرس نسخه، کارت يا د ډاکټر سند وړاندې کړي چې د خپل طبي حالت لپاره يې اجازه لري، د ښوونځي په ساحه کې د چرس د لرلو يا کارولو له امله انضباطي سزا نه ورکول کېږي. خو ټول کنټرول شوي مواد، په شمول د چرس، د ښوونځي اداري له لوري ضبطېږي او د ښوونځي د امنيت څانگې ته سپارل کېږي.

د بدیلې زده‌کړې ځایونه (Alternative Education Placements)

- زده‌کوونکي يوازې هغه وخت د مزاحم ځوانانو لپاره د متبادل زده‌کړې پروگرام (AEDY) ته د لېږد وړ دي چې چلند يې په جدي ډول، پرله‌پسې او اوس مهال د ښوونځي فضا گډوډه کړي. د قانون له مخې، "مزاحم ځوان" هغه زده‌کوونکي دی چې د ښوونځي له واک او مقرراتو سرغړونه کوي، د ښوونځي په ساحه يا د ښوونځي اړوندو فعاليتونو پر مهال د مخدره موادو درلودونکی وي، تاوتریخوالی يا گواښ کوونکی چلند ولري، په ښوونځي کې وسلې ولري، د ښوونځي په ساحه يا د ښوونځي اړوندو فعاليتونو پر مهال جزايي جرم ترسره کړي، يا داسې کړنې وکړي چې د ښوونځي د پالیسي له مخې د اخراج مستحق وي. يوازې د ۶م نه تر ۱۲م ټولگي زده‌کوونکي د AEDY پروگرام ته د لېږد وړ دي، هغه هم يوازې هغه وخت چې د چلند د ښه کولو ټولې بستې لارې وازمويل شوي وي.
- ټول زده‌کوونکي چې AEDY ته د لېږد وړاندیز کېږي، بايد د ځای پر ځای کېدو وړاندې د قانوني بهير حق ولري، چې په کې د انتقال اورېدنه شامله ده.
- د AEDY راجع کول او ځای پر ځای کول د معيوبیت، نژاد يا کوم بل منع شوي حالت پر بنسټ د توپير (Discrimination) حق نه لري.
- يو ځل چې زده‌کوونکي AEDY ته ولېږدول شي، د انتقال شرایط پکې شامل دي:
 - o عموماً د وتلو نېټه ۴۵ ورځې (يا تر دې کمه) ټاکل کېږي.
 - o د معيوبیت لرونکو زده‌کوونکو (په شمول د IEP او 504 پلان لرونکو) لپاره د انتقال ټيم بايد د AEDY ځای پر ځای کېدو د لومړيو ۵ ورځو په ترڅ کې سره راټول شي څو د انتقال پلان جوړ کړي.
 - o د انتقال ټيم د زده‌کوونکي د پروگرام لپاره موخي او د وتلو روښانه نېټه ټاکي.
 - o د هر زده‌کوونکي لپاره د مثبت چلند ملاتړ ځانگړی پلان جوړېږي.
 - o د AEDY پروگرامونه نشي کارېدلی د هغو زده‌کوونکو لپاره چې له رواني روغتيا يا د استوگني له مرکزونو بېرته ښوونځي ته راستنېږي.
 - o د AEDY پروگرامونه نشي کارېدلی د هغو زده‌کوونکو لپاره چې د محکمې د امر پر اساس د ځوانانو د سرغړونې يا د پالنې له ځایونو بېرته ښوونځي ته راستنېږي.
- د AEDY په اړه نور معلومات دلته موندل کېدای شي:

<https://www.education.pa.gov/Policy-Funding/BECS/Purdons/Pages/Alternative-Education-for-Disruptive-Youth.aspx> <https://www.education.pa.gov/Policy-Funding/BECS/Purdons/Pages/Alternative-Education-for-Disruptive-Youth.aspx> [تمويل](https://www.education.pa.gov/Policy-Funding/BECS/Purdons/Pages/Alternative-Education-for-Disruptive-Youth.aspx)

- هېڅ زده‌کوونکی چې د IDEA له مخې د ځانګړې زده‌کړې د خدمتونو مستحق وي، نشي لېږدول کېدای متبادل زده‌کړې ته مګر د ټولو فدرالي او ايالتي قوانينو او مقرراتو په رڼا کې چې د ځانګړې زده‌کړې لرونکو زده‌کوونکو د انضباط په اړه وضع شوي دي. پدې کې د څرګندونې د ټاکلو بياکتنه (Manifestation Determination Review) هم شامله ده. معيوب زده‌کوونکي نشي لېږدول کېدای AEDY ته يوازي د هغه چلند يا کړنو له امله چې د زده‌کوونکي د معيوبيت له امله وي، يا له هغه سره مستقيم او اساسي تړاو ولري، يا د ښوونځي ادارې د ناکامۍ مستقيم پايله وي چې د زده‌کوونکي IEP يا 504 پلان يې نه دی پلي کړی. ټول معيوب زده‌کوونکي به په AEDY کې د وړيا او مناسبه عامه زده‌کړې (FAPE) مستحق وي او بايد د خپلو IEP موخو په لور د پرمختګ لپاره لازم ملاتړ ترلاسه کړي.

د زده‌کوونکو د روغتيا او خونديتوب پروتوکولونه

PPS د روغتيا او خونديتوب ځانګړي کړنلارې جوړې کړې دي تر څو د ساري ناروغيو (لکه COVID-19) خپرېدل مخه ونيسي. د ولسوالۍ لارښودونه او طرز العملونه په دې پاڼه کې موندل کېدای شي: <https://www.pghschools.org/covid19>.